

1η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ**Κωδικός Πρόσκλησης ΟΠΣΚΑΠ: Π3-77-4.1_ΕΛ_038_Δ_2026_1****ΑΡ. ΠΡΩΤ. 25487/03.06.2026****ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ**

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ – ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)» ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ 2023-2027

ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ : ΝΗΣΟΣ ΛΕΣΒΟΣ

Ο.Τ.Δ. : ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΕΣΒΟΥ Α.Ε. (ΕΤΑΛ Α.Ε.)

ΔΡΑΣΕΙΣ:

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ - ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)» για ΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΝΗΣΟΣ ΛΕΣΒΟΣ,

«ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΤΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΤΗΣ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ»

ΕΡΜΟΥ 4, ΜΥΤΙΛΗΝΗ 81 131, ΛΕΣΒΟΣ- ΕΛΛΑΣ

ΤΗΛ/ΦΑΧ +30 22510 29400/29577

E-Mail : inquiries@etal-sa.gr - Web site: www.etal-sa.gr

ΜΥΤΙΛΗΝΗ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2026

Στρατηγικό Σχέδιο
ΚΑΠ 2023-2027

Η ΟΠΟΙΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ	11
1.1.	Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού	12
1.2.	Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων / μεταναστών.	14
1.3.	Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας.	16
1.4.	Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων	18
1.5.	Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς	20
1.6.	Έργα πράσινων υποδομών “green infrastructure” για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές.	22
2.	ΔΕΙΚΤΕΣ	23
3.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ	24
4.	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ	24
5.	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	27
6.	ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ	28
7.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	30
8.	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	32
9.	ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ ΕΝΤΥΠΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΥΛΙΚΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ:	33
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	35
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ, ΑΝΩΤΑΤΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΑΝΑ ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	40

Η Ομάδα Τοπικής Δράσης, ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΕΣΒΟΥ Α.Ε. [ΕΤΑΛ Α.Ε.]**Έχοντας υπόψη:****1. Τις διατάξεις:**

- α) Του ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας “Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.” και άλλες διατάξεις» (Α’ 61).
- β) Του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α’ 147), όπως ισχύει, καθώς και τις εγκυκλίους της ΕΑΑΔΗΣΥ για την υλοποίησή του.
- γ) Του ν. 4782/2021 «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» (Α’ 36).
- δ) Του ν. 4488/2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις", (Α’ 137) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
- ε) Του ν. 4624/2019 “Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις”, (Α’ 137).

2. Τους Κανονισμούς και τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- α) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, και ειδικότερα τα άρθρα 29-34 αυτού.
- β) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 (ΕΕ L 187 της 26.6.2014) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ’ εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης όπως ισχύει.
- γ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

- δ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.
- ε) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1405/2006 του Συμβουλίου της 18ης Σεπτεμβρίου 2006 σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003.
- στ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2472 της Επιτροπής της 14ης Δεκεμβρίου 2022 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ισχύει.
- ζ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.
- η) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2832 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος.
- θ) Την απόφαση της Επιτροπής της 20^{ης} Δεκεμβρίου 2011 για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 106 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2012/21/ΕΕ).
- ι) Την Ανακοίνωση της Επιτροπής (Notion of Aid) σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
- ια) Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2016/C8/02).
3. Την υπό στοιχεία C (2022) 8270 final/21.11.2022 εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του στρατηγικού σχεδίου της Ελλάδας για την ΚΓΠ 2023-2027 για Ενωσιακή στήριξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως ισχύει.
4. Την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα» (2021/C 153/01) για τον περιφερειακό χάρτη, όπως ισχύει σύμφωνα με την Απόφαση C(2023) 6801 final της Επιτροπής.
5. Την υπ' αριθ. 2648/31.10.2024 απόφαση ανάθεσης καθηκόντων στις ΟΤΔ ως Ενδιάμεσους Φορείς (ΑΔΑ: 9ΤΛ14653ΠΓ-ΕΘΠ).
6. Την υπ' αριθ. 2450/11.10.2024 απόφαση ανάθεσης καθηκόντων της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ στις ΕΥ στις Περιφέρειες ως Ενδιάμεσους Φορείς (ΑΔΑ: 622Α4653ΠΓ-ΓΤΒ), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 8060/13.01.2025 όμοια απόφαση (ΑΔΑ: 6Α0Η4653ΠΓ-ΖΚΚ).
7. Την υπ' αριθ. 2097/10.11.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έγκριση προγραμμάτων τοπικών στρατηγικών LEADER/ΤΑΠΤΟΚ στο πλαίσιο της υπ' αρ. 2545/10.10.2022 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ – ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)» του

Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023 – 2027» (Β' 5361), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και κατανομή πιστώσεων Δημόσιας Δαπάνης» (Β' 6539).

8. Την υπ' αριθ. 1040/28.03.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) Άμεσων Ενισχύσεων ΣΣ ΚΑΠ» (Β' 2179), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθ. 1571/11-05-2023 (Β' 3222), 2250/25-07-2023 (Β' 4717) και 382354/04-12-2024 (Β' 6735) όμοιες αποφάσεις.

9. Την υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 υπουργική απόφαση “Πλαίσιο εφαρμογής της παρέμβασης Π3-77-4.1 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΣΣ ΚΑΠ.”, (Β' 770).

10. Την υπ' αριθ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.7.2016 εγκύκλιο του Υφυπουργού Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού, όπως εκάστοτε ισχύει.

11. Την υπ' αριθ. 3506/18.12.2023 απόφαση «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ)», (Β' 7144).

12. Την με αριθ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ 4023/02.11.2016 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».

13. Την με αριθ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».

14. Το υπ' αριθ. 41364/ΕΥΚΕ 5317/05.04.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών πόσιμου ύδατος».

15. Το υπ' αριθ. 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27.11.2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».

16. Τη με αριθ. πρωτ. 121173/09.05.2025 Εγκύκλιο «Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης – όροι επιλεξιμότητας – επιλεξιμότητα δαπανών και υπόδειγμα πρόσκλησης έργων δημοσίου χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής».

17. Τη με αριθ. πρωτ. 63982/10.04.2025 διατύπωση γνώμης της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ), που δόθηκε για το υπόδειγμα της πρόσκλησης.

18. Την υπ' αρ. 8/23.12.2025 απόφαση της ΕΔΠ LEADER, η οποία εγκρίνει την παρούσα πρόσκληση της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) Εταιρίας Τοπικής Ανάπτυξης Λέσβου. (ΕΤΑΛ Α.Ε.), προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.

19. Το με αρ. πρωτ. 140884/03.06.2026 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ), με το οποίο δόθηκε η σύμφωνη γνώμη επί του σχεδίου της 1ης Πρόσκλησης Εκδήλωσης για την υποβολή προτάσεων Δημοσίου Χαρακτήρα στο ΣΣ ΚΑΠ - ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ - ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ) », της ΟΤΔ ΕΤΑΛ Α.Ε. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΕΣΒΟΥ, για πράξεις Δημοσίου Χαρακτήρα.

ΚΑΛΕΙ

Τους φορείς που εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων:

- Για τις υπο παρεμβάσεις: **Π3-77-4.1-3.1, Π3-77-4.1-3.2, Π3-77-4.1-4.2, Π3-77-4.1-5.1**

Δικαιούχοι μπορούν να είναι τοπικοί συλλογικοί φορείς ή φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου ή σύλλογοι/οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με σχετικό καταστατικό σκοπό.

- Για την υπο παρέμβαση : **Π3_77_4.1_5.2**

Δικαιούχοι μπορούν να είναι φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου ή εφορεία αρχαιοτήτων ή σύλλογοι/οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με σχετικό καταστατικό σκοπό και αρμοδιότητα.

- Για την υπο παρέμβαση : **Π3_77_4.1_6.2**

Δικαιούχοι μπορούν να είναι τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου, ή σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και λοιποί αρμόδιοι φορείς όπως ο ΟΦΥΠΕΚΑ και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Ως Φορείς Δημοσίου Τομέα νοούνται: Δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής, συγκροτούν την έννοια του δημόσιου τομέα και περιλαμβάνονται στο «Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης», έτσι όπως καταρτίζεται από το αρμόδιο υπουργείο σε ετήσια βάση.

Επιπλέον για τους δυνητικούς δικαιούχους ισχύουν τα εξής:

1. Για τα υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα-φορείς απαιτείται για την υποβολή της αίτησης στήριξης σχέδιο καταστατικού, καθώς και η ύπαρξη ΑΦΜ από κάποιον από τους συμμετέχοντες με έγγραφη συγκατάθεση των υπολοίπων.
2. Δικαιούχος δύναται να είναι το νομικό πρόσωπο που έχει συστήσει την ΟΤΔ ή μέλος που την απαρτίζει, συμπεριλαμβανομένων και των μελών της ΕΔΠ, καθώς επίσης και μέλη του ΔΣ του νομικού προσώπου, σε επίπεδο φορέων.
3. Αναφορικά με την παρέμβαση Π3-77-4.1, δικαιούχοι μπορούν να είναι μόνο τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα, ή τοπικοί σύλλογοι/οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.
4. Δικαιούχοι στην παρέμβαση Π3-77-4.1 δύναται να είναι και η ΟΤΔ ή μέλος αυτής.
5. Για την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-6.2, δικαιούχος δύναται να είναι φορείς που έχουν σχετική αρμοδιότητα, όπως ο ΟΦΥΠΕΚΑ και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.
6. Δυνητικοί Δικαιούχοι **δεν** μπορεί να είναι:
 - i. εξωχώριες / υπεράκτιες εταιρείες,
 - ii. Φορείς/νομικά πρόσωπα στους οποίους έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/2 έλεγχοι), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 40, του ν. 4488/2017 (Α' 137).

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΠΡΑΞΕΩΝ),

**προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 του ΣΣ ΚΑΠ
(για υπο-παρεμβάσεις Δημοσίου χαρακτήρα)**

Γεωγραφική περιοχή εφαρμογής της Παρέμβασης Π3-77-4.1 του Τ.Π. LEADER ΣΣ ΚΑΠ ΛΕΣΒΟΥ 2021-2027:

α/α	GR-53	Δήμος	Τοπική/Δ.Ε.	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός Περιοχής*	Έκταση (km2)	Πληθυσμός (στοιχεία 2011– Μόνιμος Πληθυσμός)	ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ 2011
	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Δ.Ε. Μυτιλήνης	530101	Νησιωτική	108	37.890	350,83
1	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Δ.Κ. Μυτιλήνης	53010101	Νησιωτική/Μειονεκτική με ειδικά προβλήματα	16	29.656	1853,5
2	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Αγίας Μαρίνης	53010102	Νησιωτική/Μειονεκτική με ειδικά προβλήματα	21	746	35,52
3	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Αλυφαντών	53010103	Νησιωτική/Μειονεκτική με ειδικά προβλήματα	10	646	64,6
4	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Αφάλωνος	53010104	Νησιωτική/Ορεινή	8	482	60,25
5	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Δ.Κ. Λουτρών	53010105	Νησιωτική/Μειονεκτική με ειδικά προβλήματα	22	1.420	64,55
6	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Δ.Κ. Μόριας	53010106	Νησιωτική/Μειονεκτική με ειδικά προβλήματα	16	1.450	90,63
7	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Δ.Κ. Παμφίλων	53010107	Νησιωτική/Μειονεκτική με ειδικά προβλήματα	11	1.477	134,27
8	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Παναγιούδας	53010108	Νησιωτική/Μειονεκτική με ειδικά προβλήματα	1	906	906
9	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Ταξιάρχων	53010109	Νησιωτική/Ορεινή	3	1.107	369
	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Δ.Ε. Αγιάσου	530103	Νησιωτική	80	2.373	29,66
10	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Δ.Κ. Αγιάσου	53010301	Νησιωτική/Ορεινή	80	2373	29,66
	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Δ.Ε. Γέρας	530104	Νησιωτική	87	6.101	70,13
11	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Δ.Κ. Παππάδου	53010401	Νησιωτική/Μειονεκτική με ειδικά προβλήματα	8	1.588	198,5
12	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Δ.Κ. Μεσαγρού	53010402	Νησιωτική/Ορεινή	17	766	45,06
13	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Δ.Κ. Παλαιοκήπου	53010403	Νησιωτική/Μειονεκτική με ειδικά προβλήματα	12	1.112	92,67
14	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Περάματος	53010404	Νησιωτική/Μειονεκτική με ειδικά προβλήματα	3	726	242
15	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Πλακάδου	53010405	Νησιωτική/Μειονεκτική με ειδικά προβλήματα	5	302	60,4
16	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Δ.Κ. Σκοπέλου	53010406	Νησιωτική/Ορεινή	42	1.607	38,26
	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Δ.Ε. Ευεργέτουλα	530106	Νησιωτική	91	2.771	30,45
17	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Συκούντος	53010601	Νησιωτική/Μειονεκτική	6	298	49,67

α/α	GR-53	Δήμος	Τοπική/Δ.Ε.	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός Περιοχής*	Έκταση (km2)	Πληθυσμός (στοιχεία 2011– Μόνιμος Πληθυσμός)	ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ 2011
18	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Ασωμάτου	53010602	Νησιωτική/Ορεινή	7	259	37
19	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Ιππείου	53010603	Νησιωτική/Μειονεκτική	10	847	84,7
20	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Κάτω Τρίτους	53010604	Νησιωτική/Μειονεκτική	6	646	107,67
21	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Κεραμείων	53010605	Νησιωτική/Μειονεκτική	8	402	50,25
22	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Λάμπου Μύλων	53010606	Νησιωτική/Μειονεκτική	49	89	1,82
23	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Μυχού	53010607	Νησιωτική/Μειονεκτική	5	230	46
	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Δ.Ε. Λουτροπόλεως Θερμής	530108	Νησιωτική	81	3.135	38,7
24	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Δ.Κ. Λουτροπόλεως Θερμής	53010801	Νησιωτική/Μειονεκτική με ειδικά προβλήματα	18	1.066	59,22
25	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Κώμης	53010802	Νησιωτική/Ορεινή	11	139	12,64
26	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Μιστεγνών	53010803	Νησιωτική/Μειονεκτική	13	539	41,46
27	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Νέων Κυδωνιών	53010804	Νησιωτική/Μειονεκτική	24	553	23,04
28	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Πηγής	53010805	Νησιωτική/Ορεινή	13	350	26,92
29	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Πύργων Θερμής	53010806	Νησιωτική/Μειονεκτική με ειδικά προβλήματα	2	488	244
	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Δ.Ε. Πλωμαρίου	530112	Νησιωτική	123	5.602	45,54
30	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Δ.Κ. Πλωμαρίου	53011201	Νησιωτική/Ορεινή	41	3.276	79,9
31	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Ακрасίου	53011202	Νησιωτική/Ορεινή	12	228	19
32	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Αμπελικού	53011203	Νησιωτική/Ορεινή	21	326	15,52
33	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Μεγαλοχωρίου	53011204	Νησιωτική/Ορεινή	11	347	31,55
34	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Νεοχωρίου	53011205	Νησιωτική/Ορεινή	8	169	21,13
35	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Παλαιοχωρίου	53011206	Νησιωτική/Ορεινή	10	338	33,8
36	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Πλαγιάς	53011207	Νησιωτική/Ορεινή	11	618	56,18
37	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	Τ.Κ. Τρύγονα	53011208	Νησιωτική/Ορεινή	9	300	33,33
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ					570	57.872,00	101,53
	ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 2021		ΑΥΞΗΣΗ/ΜΕΙΩΣΗ		0,71%	570	58.285,00	102,25
	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Ε. Αγίας Παρασκευής	530102	Νησιωτική	118	2.497	21,16
38	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Κ. Αγίας Παρασκευής	53010201	Νησιωτική/Μειονεκτική	101	2.234	22,12
38	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Νάπης	53010202	Νησιωτική/Μειονεκτική	17	263	15,47

α/α	GR-53	Δήμος	Τοπική/Δ.Ε.	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός Περιοχής*	Έκταση (km ²)	Πληθυσμός (στοιχεία 2011– Μόνιμος Πληθυσμός)	ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ 2011
	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Ε. Ερεσού - Αντίσσης	530105	Νησιωτική	293	5.269	17,98
40	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Κ. Ερεσού	53010501	Νησιωτική/Ορεινή	66	1.611	24,41
41	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Κ. Αντίσσης	53010502	Νησιωτική/Ορεινή	78	1.205	15,45
42	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Βατούσσης	53010503	Νησιωτική/Ορεινή	23	598	26
43	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Κ. Μεσοτόπου	53010504	Νησιωτική/Ορεινή	38	904	23,79
44	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Πτερούντος	53010505	Νησιωτική/Ορεινή	19	146	7,68
45	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Σιγρίου	53010506	Νησιωτική/Ορεινή	41	333	8,12
46	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Χιδήρων	53010507	Νησιωτική/Ορεινή	28	472	16,86
	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Ε. Καλλονής	530107	Νησιωτική	243	8.504	35
47	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Κ. Καλλονής	53010701	Νησιωτική/Μειονεκτική	36	2.171	60,31
48	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Κ. Άγρας	53010702	Νησιωτική/Ορεινή	61	1.013	16,61
49	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Ανεμότιας	53010703	Νησιωτική/Ορεινή	24	449	18,71
50	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Αρίσβης	53010704	Νησιωτική/Μειονεκτική	3	700	233,33
51	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Δαφίων	53010705	Νησιωτική/Μειονεκτική	11	1.009	91,73
52	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Κεραμίου	53010706	Νησιωτική/Μειονεκτική	4	1.054	263,5
53	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Παρακοίλων	53010707	Νησιωτική/Ορεινή	36	818	22,72
54	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Σκαλοχωρίου	53010708	Νησιωτική/Ορεινή	46	605	13,15
55	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Φίλιας	53010709	Νησιωτική/Ορεινή	22	685	31,14
	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Ε. Μανταμάδου	530109	Νησιωτική	122	2.447	20,06
56	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Κ. Μανταμάδου	53010901	Νησιωτική/Μειονεκτική	64	1.172	18,31
57	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Κάπτης	53010902	Νησιωτική/Ορεινή	17	546	32,12
58	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Κλειούς	53010903	Νησιωτική/Ορεινή	16	378	23,63
59	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Πελόπης	53010904	Νησιωτική/Ορεινή	25	351	14,04
	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Ε. Μηθύμνης	530110	Νησιωτική	50	2.255	45,1
60	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Κ. Μηθύμνης	53011001	Νησιωτική/Ορεινή	28	1.570	56,07
61	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Αργέννου	53011002	Νησιωτική/Ορεινή	10	209	20,9
62	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Λεπετύμνου	53011003	Νησιωτική/Ορεινή	4	167	41,75

α/α	GR-53	Δήμος	Τοπική/Δ.Ε.	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός Περιοχής*	Έκταση (km2)	Πληθυσμός (στοιχεία 2011– Μόνιμος Πληθυσμός)	ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ 2011
63	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Συκαμινέας	53011004	Νησιωτική/Ορεινή	8	309	38,63
	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Ε. Πέτρας	530111	Νησιωτική	73	3.358	46
64	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Κ. Πέτρας	53011101	Νησιωτική/Ορεινή	13	1.208	92,92
65	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Λαφίωνας	53011102	Νησιωτική/Ορεινή	9	154	17,11
66	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Κ. Σκουτάρου	53011103	Νησιωτική/Ορεινή	13	1.037	79,77
67	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Κ. Στύψης	53011104	Νησιωτική/Ορεινή	26	855	32,88
68	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Υψηλομετώπου	53011105	Νησιωτική/Ορεινή	12	104	8,67
	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Ε. Πολιχνίτου	530113	Νησιωτική	173	4.234	24,47
69	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Κ. Πολιχνίτου	53011301	Νησιωτική/Μειονεκτική	61	2.406	39,44
70	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Βασιλικών	53011302	Νησιωτική/Μειονεκτική	48	436	9,08
71	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Βρίσας	53011303	Νησιωτική/Μειονεκτική	39	852	21,85
72	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Λισβορίου	53011304	Νησιωτική/Μειονεκτική	12	453	37,75
73	Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ	Τ.Κ. Σταυρού	53011305	Νησιωτική/Ορεινή	13	87	6,69
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΛΕΣΒΟΥ					1.072	28.564	26,65
	ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 2021		ΑΥΞΗΣΗ/ΜΕΙΩΣΗ		-13,24%	570	24.783	43,48
	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΕΣΒΟΥ (Δ.Δ.ΛΕΣΒΟΥ)				Νησιωτική	1.642	86.436	52,64
	ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 2021		ΑΥΞΗΣΗ/ΜΕΙΩΣΗ		-3,90%	1.642	83.068	50,59
	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Β. ΑΙΓΑΙΟΥ				Νησιωτική	3.854	199.231	51,69
	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ					132.049	10.816.286	81,91

*προσδιορίζεται ο τύπος της περιοχής ως ακολούθως: Ορεινές (βάσει της Οδηγίας ΕΟΚ 75/268)

** ΕΛΣΤΑΤ – Απογραφή 2021

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης δύναται να χρηματοδοτηθούν πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που συμβάλουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην εξυπηρέτηση και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού και στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, για την επίτευξη των στόχων της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής. Οι εν λόγω παρεμβάσεις παρέχονται δωρεάν στο ευρύ κοινό, ή η όποια χρηματική συνεισφορά από το κοινό καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, δεν μεταβάλλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία.

Τονίζεται ότι **άυλες πράξεις** χαρακτηρίζονται οι πράξεις που αφορούν σε ήπιες παρεμβάσεις όπως μεταφορά τεχνογνωσίας/έρευνα/υιοθέτηση απαιτήσεων προτύπων-πιστοποίηση κ.ά., αλλά και γενικότερα παρεμβάσεις (όπως μελέτες, έρευνες κ.λπ.) πλην εκείνων της υλικοτεχνικής υποδομής (όπως κατασκευές τεχνικών έργων, αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού και μηχανημάτων, κ.λπ.).

Επισημαίνεται ότι για τις προτεινόμενες πράξεις που **εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων**, αποτελεί **κριτήριο αποκλεισμού η μη ύπαρξη οριστικής μελέτης**.

Για δυνητικούς δικαιούχους οι οποίοι ακολουθούν διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων για την ανάθεση των έργων, οι δαπάνες «L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου» και «L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου», είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση που δεν διαθέτουν τεχνική επάρκεια. Αναλυτικότερα, οι υπο-παρεμβάσεις που δύναται να υλοποιηθούν, μέσω της τοπικής στρατηγικής, σε δημοσίου χαρακτήρα παρεμβάσεις είναι οι ακόλουθες:

Τίτλος Υπο-παρέμβασης	1.1. Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού		
Κωδικός Υπο-παρέμβασης	Π3_77_4.1_3.1		
Θεματικός Στόχος	[ΘΣ3] Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων		
Αναλυτική Περιγραφή Υπο-παρέμβασης			
<p>Σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση διαπιστώνεται ότι η τοπική κοινωνία έχει ανάγκη από ενέργειες που συσπειρώνουν τον τοπικό πληθυσμό και τον ενδυναμώνουν στη κατεύθυνση της κοινωνικής συνοχής. Στην υπο-παρέμβαση ιδιαίτερη σημασία έχει η ενεργοποίηση των συλλογικών φορέων με σχετικό καταστατικό σκοπό για την υλοποίηση πράξεων που ενισχύουν τη ποιότητα ζωής στα απομακρυσμένα χωριά της Λέσβου, την συμμετοχή των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.</p> <p>Για τη βελτίωση των αρνητικών δημογραφικών τάσεων θα πρέπει να δοθούν κίνητρα για πράξεις βασικών υπηρεσιών και υποδομών για παροχή κοινωνικής μέριμνας και προστασίας σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες αλλά και το γενικό πληθυσμό όπως παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα και χώροι πολυδραστηριοτήτων για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού, υποδομές για κοινωνική δραστηριότητα και εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού αλλά και ενίσχυση υφιστάμενων δομών που παρέχουν υπηρεσίες σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού και μειονεκτούσες ομάδες όπως ενδεικτικά οι αιτούντες άσυλο.</p> <p>Οι πράξεις σύμφωνα με την πρόσκληση της ΟΤΔ θα είναι συμπληρωματικές και διαφοροποιημένες σε σχέση τις αντίστοιχες δράσεις του ΕΚΤ και του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης.</p> <p>Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπό-παρέμβασης δεν μπορεί να ανέλθει άνω των 400.000€. Ο μέγιστος προϋπολογισμός άυλων πράξεων μπορεί να ανέλθει μέχρι τις 20.000€.</p> <p>με ένταση ενίσχυσης 100%. Επιλέξιμες είναι οι πράξεις σύμφωνα με τους ειδικούς όρους.</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Θεματικού Στόχου*
Συνολικός Προϋπολογισμός	80.150,00 €	1,48%	40,00%
Δημόσια Δαπάνη	80.150,00 €	1,77%	40,00%
Ιδιωτική Συμμετοχή	0,00 €	0,00%	0,00%
Δικαιούχοι			
Δικαιούχοι μπορούν να είναι τοπικοί συλλογικοί φορείς ή φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου ή σύλλογοι/οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με σχετικό καταστατικό σκοπό.			
Ειδικοί όροι εφαρμογής Υπο-παρέμβασης			
# Οι πράξεις κατά προτεραιότητα θα πρέπει να τεκμηριώνουν βελτίωση της ποιότητας ζωής σε απομακρυσμένους οικισμούς της περιοχής παρέμβασης, δηλαδή, Χωρική Προτεραιότητα με κριτήρια επιλογής για πράξεις σε κλίμακα σε ΔΚ/ΤΚ, α. για περιοχές έως 1.000 κατοίκους, β. από 1.001 έως 2.000 και γ. μεγαλύτερες από 2.000			
# Προτεραιότητα σε συλλογικούς φορείς με σχετικό καταστατικό χαρακτήρα και λειτουργία στη περιοχή.			
Ανάγκες οι οποίες καλύπτονται			
[ΘΣ3-04] Υποδομές για κοινωνική δραστηριότητα και εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού.			
[ΘΣ3-01] Ενίσχυση υποδομών για παροχή κοινωνικής μέριμνας και προστασίας σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και δράσεις καταπολέμησης της ένδειας.			
[ΘΣ3-03] Δράσεις ανάπτυξης δεξιοτήτων, απασχολησιμότητας, ειδικά ανέργων, μακροχρόνια ανέργων, νέων και νέων με υψηλή κατάρτιση και δράσεις mentoring. Αξιοποίηση της θερμοκοιτίδας επιχειρήσεων του Επιμελητηρίου Λέσβου.			

[ΘΣ4-03] Συνεργασία φορέων για την ολιστική και καινοτόμο ανάπτυξη των χωριών, για τη δημιουργία ποιοτικών υποδομών και την ενίσχυση της (κοινωνικής) επιχειρηματικότητας. (Smart Villages/smart islands)
[ΘΣ3-05] Υποδομές παροχής υπηρεσιών για την ένταξη στη κοινωνικό-οικονομική ζωή της περιοχής αιτούντων ασύλου, δικτυώσεις και συνεργασίες.
[ΘΣ4-04] Συνεργασία δημοσίων και ιδιωτικών φορέων, ΜΚΟ για τη στήριξη του τοπικού πληθυσμού και των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων

Ποσοστό Επιχορήγησης: 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γiii του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Η ενεργοποίηση των συλλογικών φορέων με σχετικό καταστατικό σκοπό για την υλοποίηση πράξεων που ενισχύουν τη ποιότητα ζωής στα απομακρυσμένα χωριά της Λέσβου, την συμμετοχή των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Η υπο-δράση εφαρμόζεται σε όλη την περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000 € ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.05 Δαπάνη αγοράς οχήματος (προσοχή ΥΑ 39443/2025 αρ.9.4)
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με **διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων**)

Τίτλος Υπο-παρέμβασης	1.2. Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων / μεταναστών.		
Κωδικός Υπο-παρέμβασης	Π3_77_4.1_3.2		
Θεματικός Στόχος	[ΘΣ3] Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων		
Αναλυτική Περιγραφή Υπο-παρέμβασης			
<p>Σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση διαπιστώνεται ότι η τοπική κοινωνία έχει ανάγκη από ενέργειες που συσπειρώνουν τον τοπικό πληθυσμό και τον ενδυναμώνουν στη κατεύθυνση της κοινωνικής συνοχής. Στην υπο-παρέμβαση ιδιαίτερη σημασία έχει η ενεργοποίηση των συλλογικών φορέων με σχετικό καταστατικό σκοπό για την υλοποίηση ενεργειών που ενισχύουν τον εθελοντισμό, την συμμετοχικότητα για τη βελτίωση των όρων και της ποιότητας Ζώης των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης, ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση αιτούντων ασύλου ιδιαίτερα στα απομακρυσμένα χωριά της Λέσβου. Σκοπός είναι να ωφεληθεί ο τοπικός πληθυσμός και ιδιαίτερα μειονεκτούσες ή ευάλωτες ομάδες από υπηρεσίες που ενισχύουν τις δυνατότητες ένταξης τους στη κοινωνικό-οικονομική ζωή της περιοχής.</p> <p>Για τη βελτίωση των αρνητικών δημογραφικών τάσεων θα πρέπει να δοθούν κίνητρα για πράξεις βασικών υπηρεσιών με ενίσχυση υφιστάμενων κοινωνικών δομών (π..χ ΚΔΗΦ) που παρέχουν υπηρεσίες σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού και μειονεκτούσες ομάδες όπως ενδεικτικά οι αιτούντες άσυλο, ΑμΕΑ κ.α.</p> <p>Οι πράξεις σύμφωνα με την πρόσκληση της ΟΤΔ θα είναι συμπληρωματικές και διαφοροποιημένες σε σχέση τις αντίστοιχες δράσεις του ΕΚΤ και του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης</p> <p>Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπό-παρέμβασης δεν μπορεί να ανέλθει άνω των 400.000€. Ο μέγιστος προϋπολογισμός άυλων πράξεων μπορεί να ανέλθει μέχρι τις 20.000€.</p> <p>Σύμφωνα με τον Καν. 2021/2115, Αρ. 73 (4vii), ή Καν. 2022/2472, για πράξεις που εμπίπτουν σε κανόνες κρατικών ενισχύσεων με ένταση ενίσχυσης 100%. Επιλέξιμες είναι οι πράξεις σύμφωνα με τους ειδικούς όρους.</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Θεματικού Στόχου*
Συνολικός Προϋπολογισμός	120.230,00 €	2,22%	60,00%
Δημόσια Δαπάνη	120.230,00 €	2,65%	60,00%
Ιδιωτική Συμμετοχή	0,00 €	0,00%	0,00%
Δικαιούχοι			
Δικαιούχοι μπορούν να είναι φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου ή τοπικοί συλλογικοί φορείς ή σύλλογοι/οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με σχετικό καταστατικό σκοπό.			
Ειδικό όρο εφαρμογής Υπο-παρέμβασης			
<p># Οι πράξεις κατά προτεραιότητα θα πρέπει να τεκμηριώνουν ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού σε απομακρυσμένους οικισμούς της περιοχής παρέμβασης, δηλαδή, Χωρική Προτεραιότητα με κριτήρια επιλογής για πράξεις σε κλίμακα σε ΔΚ/ΤΚ, α. για περιοχές έως 1.000 κατοίκους, β. από 1.001 έως 2.000 και γ. μεγαλύτερες από 2.000</p> <p># Προτεραιότητα σε συλλογικούς φορείς με σχετικό καταστατικό χαρακτήρα και λειτουργία στη περιοχή.</p>			
Ανάγκες οι οποίες καλύπτονται			
[ΘΣ3-04] Υποδομές για κοινωνική δραστηριότητα και εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού.			
[ΘΣ3-01] Ενίσχυση υποδομών για παροχή κοινωνικής μέριμνας και προστασίας σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και δράσεις καταπολέμησης της ένδειας.			
[ΘΣ3-06] Ενίσχυση δράσεων εθελοντισμού από συλλογικούς φορείς για την αναβάθμιση της κοινωνικής ζωής.			

[ΘΣ4-02] Διασύνδεση φορέων και δημιουργία υποδομών για την ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών στην τοπική αγορά εργασίας και ιδιαίτερα στον πρωτογενή γεωργικό τομέα

[ΘΣ3-02] Δράσης κοινωνικής ένταξης και προστασίας ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (ΑΜΕΑ, ρομά, αιτούντων άσυλο, αστέγων)

Ποσοστό Επιχορήγησης: 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γiii του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Η ενεργοποίηση των συλλογικών φορέων με σχετικό καταστατικό σκοπό για την υλοποίηση ενεργειών που ενισχύουν τον εθελοντισμό, την συμμετοχικότητα για τη βελτίωση των όρων και της ποιότητας Ζώης των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης, ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση αιτούντων ασύλου ιδιαίτερα στα απομακρυσμένα χωριά της Λέσβου. Σκοπός είναι να ωφεληθεί ο τοπικός πληθυσμός και ιδιαίτερα μειονεκτούσες ή ευάλωτες ομάδες από υπηρεσίες που ενισχύουν τις δυνατότητες ένταξης τους στη κοινωνικό-οικονομική ζωή της περιοχής.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Η υπο-δράση εφαρμόζεται σε όλη την περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.00,00€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφ. 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.05 Δαπάνη αγοράς οχήματος (προσοχή ΥΑ 39443/2025 αρ.9.4)
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
 - ✓ Ημερίδες/εργαστήρια ενημέρωσης και εκπαίδευσης των ωφελομένων
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Τίτλος Υπο-παρέμβασης	1.3. Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας.		
Κωδικός Υπο-παρέμβασης	Π3_77_4.1_4.2		
Θεματικός Στόχος	[ΘΣ4] Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων		
Αναλυτική Περιγραφή Υπό-παρέμβασης			
<p>Σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση διαπιστώνεται ότι η τοπική κοινωνία έχει ανάγκη από ενέργειες που συνεισφέρουν στη ποιότητα ζωής και καθιστούν ελκυστική την περιοχή παρέμβασης όπως υποδομές αναψυχής, ανάπλασης, πληροφοριών για τους επισκέπτες και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας όπως σημάσεις, μικρές παρεμβάσεις σε κοινόχρηστους χώρους όπως στάσεις ανάπαυσης, ανάδειξη κρηνών, προβολή προώθηση περιοχών και ποδηλατικές διαδρομές ειδικά σε σχέση με το Δίκτυο Περιηγητικών Διαδρομών της Λέσβου.</p> <p>Σκοπός είναι η εξομάλυνση της υστέρησης των απομακρυσμένων περιοχών της Λέσβου καθιστώντας τις πιο "ορατές" (visibility), πιο ανθεκτικές στις πιέσεις της "ερημοποίησης" και πιο ελκυστικές σε σχέση με την αρνητική εικόνα της κρίσης του προσφυγικού, εντάσσοντας τις π.χ. στο δίκτυο διαδρομών που πλέον με πιο σύγχρονες μεθόδους θα πρέπει να αναδεικνύει τα χωριά και τη σύνδεση τους και για τους επισκέπτες αλλά και για τους κατοίκους.</p> <p>Σημαντική δράση είναι η σήμανση των τοπόσημων των περιοχών αλλά και η δημιουργία παρόμοιων τοπόσημων αξιοποιώντας το φυσικό περιβάλλον και τα πολιτισμικά χαρακτηριστικά της περιοχής με στόχο να ενισχυθεί (συμπληρωματικά) η προσπάθεια να καταστούν τα χωριά ένας τόπος που αξίζει να ζεις.</p> <p>Για τη βελτίωση των αρνητικών δημογραφικών τάσεων θα πρέπει να δοθούν κίνητρα για πράξεις βασικών υπηρεσιών που πρέπει να παρέχονται ειδικά στις απομακρυσμένες κοινότητες για να καθιστούν τα χωριά ένα τόπο που «αξίζει να ζεις».</p> <p>Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπό-παρέμβασης δεν μπορεί να ανέλθει άνω των 400.000€. Ο μέγιστος προϋπολογισμός άυλων πράξεων μπορεί να ανέλθει μέχρι τις 20.000€.</p> <p>με ένταση ενίσχυσης 100%. Επιλέξιμες είναι οι πράξεις σύμφωνα με τους ειδικούς όρους.</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Θεματικού Στόχου*
Συνολικός Προϋπολογισμός	200.390,00 €	3,71%	100,00%
Δημόσια Δαπάνη	200.390,00 €	4,41%	100,00%
Ιδιωτική Συμμετοχή	0,00 €	0,00%	0,00%
Δικαιούχοι			
Δικαιούχοι μπορούν να είναι τοπικοί συλλογικοί φορείς ή φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου ή σύλλογοι/οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με σχετικό καταστατικό σκοπό.			
Ειδικοί όροι εφαρμογής Υπο-παρέμβασης			
<p># Κατά προτεραιότητα ενέργειες βελτίωσης και επέκτασης του Δικτύου Περιηγητικών Διαδρομών, και σήμανση οικισμών της περιοχής παρέμβασης στο πλαίσιο σύνδεσης περιοχών.</p> <p># Χωρική Προτεραιότητα με κριτήρια επιλογής για πράξεις σε κλίμακα σε ΔΚ/ΤΚ, α. για περιοχές έως 1.000 κατοίκους, β. από 1.001 έως 2.000 και γ. μεγαλύτερες από 2.000</p>			
Ανάγκες οι οποίες καλύπτονται			
[ΘΣ6-02] Δημιουργία Φορέα Συντονισμού/Δικτύωσης, για την αξιοποίηση του δικτύου πεζοπορικών και ποδηλατικών διαδρομών, επέκτασή του με παρεμβάσεις διάνοιξης, βελτίωσης βατότητας, σήμανσης, χαρτογράφησης και προβολής μέσω ηλεκτρονικών εφαρμογών.			

[ΘΣ5-02] Οργάνωση και ανάπτυξη θεματικών διαδρομών με διασύνδεση πολλαπλών πολιτιστικών πόρων, περιηγητικών διαδρομών στη γη και τη θάλασσα και φυσικών πόρων (Γεωπάрко, Ιαματικές Πηγές, Θρησκευτικοί Προορισμοί, Γαστρονομία).
[ΘΣ4-06] Ενίσχυση κοινόχρηστων υποδομών μικρής κλίμακας (υγείας, κοινωνικής μέριμνας, ύδρευσης κ.α) για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την εξυπηρέτηση των πολιτών στα χωριά της Λέσβου
[ΘΣ5-01] Ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής με αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και έξυπνων ψηφιακών εργαλείων (πλατφόρμα υπηρεσιών, διαδίκτυο πραγμάτων, επαυξημένη και εικονική πραγματικότητα, ψηφιακός μετασχηματισμός)
[ΘΣ3-04] Υποδομές για κοινωνική δραστηριότητα και εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού.
[ΘΣ4-01] Υλοποίηση μικρών έργων και ενίσχυση υποδομών αναψυχής για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής με έξυπνες προσαρμογές (σήμανση, ΔΙΚΤΥΟ περιηγητικών, περιπατητικών και ορεινών ποδηλατικών διαδρομών)
[ΘΣ4-03] Συνεργασία φορέων για την ολιστική και καινοτόμο ανάπτυξη των χωριών, για τη δημιουργία ποιοτικών υποδομών και την ενίσχυση της (κοινωνικής) επιχειρηματικότητας. (Smart Villages/smart islands)

Ποσοστό Επιχορήγησης: 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γiii του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Ενίσχυση υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, πληροφοριών για τους επισκέπτες και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας όπως σημάνσεις, μικρές παρεμβάσεις σε κοινόχρηστους χώρους όπως στάσεις ανάπαυσης, ανάδειξη κρηνών, προβολή προώθηση περιοχών και ποδηλατικές διαδρομές ειδικά σε σχέση με το Δίκτυο Περιηγητικών Διαδρομών της Λέσβου.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Η υπο-δράση εφαρμόζεται σε όλη την περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.00,00€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφ. 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Στο πλαίσιο της υπο-παρέμβασης δεν είναι επιλέξιμη η διοργάνωση/συμμετοχή σε εκθέσεις, καθώς και δράσεις προβολής με συμμετοχή τουριστικών operators.

Τίτλος Υπο-παρέμβασης	1.4. Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων		
Κωδικός Υπο-παρέμβασης	Π3_77_4.1_5.1		
Θεματικός Στόχος	[ΘΣ5] Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής		
Αναλυτική Περιγραφή Υπο-παρέμβασης			
<p>Η υπο παρέμβαση αφορά πράξεις έκφρασης Πολιτισμού που βασίζονται στην υλική και άυλη Πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής και τις ανθρωπίνες δραστηριότητες. Σύμφωνα με την αναγνώριση της περιοχής κατά τη διενέργεια ανάλυσης SWOT, αλλά και σύμφωνα με τη διαβούλευση διαπιστώθηκε εμφατικά η ανάγκη για υποστήριξη ενεργειών εκδηλώσεων πολιτισμικού χαρακτήρα ειδικά από συλλογικούς φορείς της περιοχής παρέμβασης με στόχο τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής μέσω των ιδιαίτερων πολιτισμικών χαρακτηριστικών της.</p> <p>Η έννοια του Πολιτισμού ερμηνεύεται με την ευρύτερα-συμπεριληπτική έννοια της πολιτισμικής δραστηριότητας που αφορά την αγροτική δραστηριότητα και φυσιογνωμία, το περιβάλλον, την ιστορία τα τοπικά έθιμα, αναβίωση γεγονότων, αθλητισμό, γαστρονομία και ενεργοποίηση των κατοίκων με εθελοντισμό, γεγονότα εν γένη που συνάδουν με την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.</p> <p>Η υπό παρέμβαση στοχεύει στην ενίσχυση πράξεων θεματικών πολιτιστικών εκδηλώσεων, που συνδέονται με τον πρωτογενή τομέα-αγροδιατροφή, την ιστορία, το περιβάλλον και, ενέργειες που στοχεύουν στην ενδυνάμωση της τοπικής φυσικής κληρονομιάς που συνδέεται με την πολιτιστική κληρονομιά και την αναγνωρισμένη ιδιαίτερη νησιωτική πολιτισμική ταυτότητα, βασική παράμετρο της κοινωνικής συνοχής και ποιότητας ζωής-, εκδηλώσεις που συσπειρώνουν τον τοπικό πληθυσμό και δημιουργούν πόλους έλξης.</p> <p>Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπό-παρέμβασης δεν μπορεί να ανέλθει άνω των 20.000€. με ένταση ενίσχυσης έως 75%. Επιλέξιμες είναι οι πράξεις σύμφωνα με τους ειδικούς όρους.</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Θεματικού Στόχου*
Συνολικός Προϋπολογισμός	60.000,00 €	1,11%	23,13%
Δημόσια Δαπάνη	45.000,00 €	0,99%	18,41%
Ιδιωτική Συμμετοχή	15.000,00 €	1,74%	100,00%
Δικαιούχοι			
Δικαιούχοι μπορούν να είναι φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου ή σύλλογοι/οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με σχετικό καταστατικό σκοπό.			
Ειδικοί όροι εφαρμογής Υπο-παρέμβασης			
<p># Κατά προτεραιότητα εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται διασυνδέοντας περιοχές και τομείς της τοπικής οικονομίας π.χ. διασύνδεση με θεματικές – βιωματικές μορφές τουρισμού ή συγκριτικά πλεονεκτήματα όπως το δίκτυο περιηγητικών διαδρομών δημιουργώντας αλυσίδες αξίας.</p> <p># Κατά προτεραιότητα εκδηλώσεις που θα πραγματοποιηθούν για 4 τουλάχιστον χρονικές περιόδους και όταν δεν αποτελούν υψηλή περίοδο τουρισμού.</p> <p># Κατά προτεραιότητα εκδηλώσεις που αναβιώνουν ειδικά ήθη και έθιμα της περιοχής παρέμβασης</p> <p># Χωρική Προτεραιότητα με κριτήρια επιλογής για πράξεις σε κλίμακα σε ΔΚ/ΤΚ, α. για περιοχές έως 1.000 κατοίκους, β. από 1.001 έως 2.000 και γ. μεγαλύτερες από 2.000</p>			
Ανάγκες οι οποίες καλύπτονται			
[ΘΣ2-02] Αξιοποίηση τουριστικών πόρων μέσω ανάπτυξης/διασύνδεσης με θεματικές – βιωματικές μορφές τουρισμού, ανάπτυξη πολιτιστικών δημιουργικών βιομηχανιών (ιαματικός, περιηγητικός, καταδυτικός κ.α.)			

[ΘΣ5-02] Οργάνωση και ανάπτυξη θεματικών διαδρομών με διασύνδεση πολλαπλών πολιτιστικών πόρων, περιγητικών διαδρομών στη γη και τη θάλασσα και φυσικών πόρων (Γεωπάρκο, Ιαματικές Πηγές, Θρησκευτικοί Προορισμοί, Γαστρονομία).
[ΘΣ5-04] Άνοιγμα πολιτιστικών χώρων στο κοινό μέσω νέων χρήσεων, (υποδομές και άυλες δράσεις). Περιβαλλοντική μέριμνα και προσβασιμότητα σε όλους.
[ΘΣ5-06] Ανάδειξη και βελτίωση των πολιτιστικών υποδομών, μνημείων και τοπόσημων και διασύνδεση με τους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας και επιχειρηματικότητας.
[ΘΣ5-01] Ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής με αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και έξυπνων ψηφιακών εργαλείων (πλατφόρμα υπηρεσιών, διαδίκτυο πραγμάτων, επαυξημένη και εικονική πραγματικότητα, ψηφιακός μετασχηματισμός)
[ΘΣ5-03] Υποστήριξη δικτύωσης και συνεργασίας φορέων για την διαμόρφωση και ανάδειξη ολοκληρωμένου πολιτιστικού αφηγήματος /προϊόντος/εικόνας της Λέσβου. Ενίσχυση συλλογικών φορέων για την ανάδειξη της πολιτισμικής ταυτότητας της περιοχής ιδιαίτερα μέσω πολιτιστικών εκδηλώσεων που κεφαλαιοποιούν τα πλεονεκτήματα και την ιδιαίτερη ταυτότητα της περιοχής.
[ΘΣ5-05] Συνεργασία και δικτύωση πολιτιστικών φορέων για ανάπτυξη κοινών δράσεων, για την αναβάθμιση και αξιοποίηση του πλούσιου πολιτισμικού αποθέματος της περιοχής και ανάδειξης νέων ιδεών με χρήση κοινών πόρων. (υποδομές και άυλες δράσεις)
[ΘΣ6-01] Υλοποίηση αυτοτελών έργων αλλά και επιμέρους δαπανών σε πράξεις επιχειρηματικότητας για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος στηρίζοντας τη μετάβαση στην κυκλική οικονομία, την βιο-οικονομία, την βιώσιμη διατροφή, τον βιώσιμο τουρισμό και ενεργειακή μετάβαση σε zero carbon economy.
[ΘΣ6-02] Δημιουργία Φορέα Συντονισμού/Δικτύωσης, για την αξιοποίηση του δικτύου πεζοπορικών και ποδηλατικών διαδρομών, επέκτασή του με παρεμβάσεις διάνοιξης, βελτίωσης βατότητας, σήμανσης, χαρτογράφησης και προβολής μέσω ηλεκτρονικών εφαρμογών.

Ποσοστό Επιχορήγησης: 75% δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Η ενίσχυση πράξεων θεματικών πολιτιστικών εκδηλώσεων, που συνδέονται με τον πρωτογενή τομέα-αγροδιατροφή, την ιστορία, το περιβάλλον και, ενέργειες που στοχεύουν στην ενδυνάμωση της τοπικής φυσικής κληρονομιάς που συνδέεται με την πολιτιστική κληρονομιά και την αναγνωρισμένη ιδιαίτερη νησιωτική πολιτισμική ταυτότητα -βασική παράμετρος της κοινωνικής συνοχής και ποιότητας ζωής-, εκδηλώσεις που συσπειρώνουν τον τοπικό πληθυσμό και δημιουργούν πόλους έλξης

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Η υπο-δράση εφαρμόζεται σε όλη την περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των 20.000,00€, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφ. 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.08 Οργάνωση Πολιτιστικών Δρώμενων
 - ✓ Δαπάνες προβολής
 - ✓ Μίσθωση χώρου και εξοπλισμού και οπτικοακουστικών μέσων
 - ✓ Παραγωγή υλικού καταγραφής της εκδήλωσης

Η δαπάνη για την ενοικίαση χημικών τουαλετών στον χώρο της εκδήλωσης για την εξυπηρέτηση των παρευρισκόμενων, είναι επιλέξιμη μόνο αν συμπεριλαμβάνει πρόβλεψη και για τουαλέτα ΑΜΕΑ.

Τίτλος Υπο-παρέμβασης	1.5. Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς		
Κωδικός Υπο-παρέμβασης	Π3_77_4.1_5.2		
Θεματικός Στόχος	[ΘΣ5] Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής		
Αναλυτική Περιγραφή Υπο-παρέμβασης			
<p>Σύμφωνα με την αναγνώριση της περιοχής και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής εντοπίζεται ιδιαίτερης αξίας πολιτιστικό απόθεμα μνημείων και τοπόσημων που μπορούν να ενταχθούν στη διαδικασία αξιοποίησης για δημιουργία αλυσίδων αξίας. Η υπο παρέμβαση αφορά σε άνοιγμα πολιτιστικών χώρων στο κοινό μέσω νέων χρήσεων, (υποδομές και άυλες δράσεις) με περιβαλλοντική μέριμνα και προσβασιμότητα σε όλους.</p> <p>Οι πράξεις θα πρέπει να τεκμηριώνουν ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής με αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και έξυπνων ψηφιακών εργαλείων (πλατφόρμα υπηρεσιών, διαδίκτυο πραγμάτων, επαυξημένη και εικονική πραγματικότητα, ψηφιακός μετασχηματισμός). Η υπο-παρέμβαση συμβάλλει στην βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού και υποβοηθά την τοπική οικονομία, βελτιώνοντας την ελκυστικότητα της περιοχής και συνεισφέρει στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής μέσω της ανάδειξης της πολιτιστικής της ταυτότητας και αξίας.</p> <p>Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπό-παρέμβασης δεν μπορεί να ανέλθει άνω των 400.000€. Ο μέγιστος προϋπολογισμός άυλων πράξεων μπορεί να ανέλθει μέχρι τις 20.000€, με ένταση ενίσχυσης 100%. Επιλέξιμες είναι οι πράξεις σύμφωνα με τους ειδικούς όρους.</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Θεματικού Στόχου*
Συνολικός Προϋπολογισμός	199.450,00 €	3,69%	76,87%
Δημόσια Δαπάνη	199.450,00 €	4,39%	81,59%
Ιδιωτική Συμμετοχή	0,00 €	0,00%	0,00%
Δικαιούχοι			
Δικαιούχοι μπορούν να είναι φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου ή Εφορεία Αρχαιοτήτων ή σύλλογοι/οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με σχετικό καταστατικό σκοπό και αρμοδιότητα.			
Ειδικοί όροι εφαρμογής Υπο-παρέμβασης			
<p># Προτεραιότητα σε πράξεις που τεκμηριώνουν διασύνδεση με θεματικές διαδρομές πολλαπλών πολιτιστικών πόρων, περιηγητικών διαδρομών στη γη και τη θάλασσα και φυσικών πόρων (ενδεικτικά Γεωπάрко, Ιαματικές Πηγές, Θρησκευτικοί Προορισμοί, Γαστρονομία/αγροδιατροφή κ.α.)</p> <p># Προτεραιότητα σε πράξεις που τεκμηριώνουν ενέργειες/δαπάνες περιβαλλοντικής μέριμνας όπως κυκλική οικονομία, βιώσιμο τουρισμό και ενεργειακή μετάβαση σε zero carbon economy.</p> <p># Χωρική Προτεραιότητα με κριτήρια επιλογής για πράξεις σε κλίμακα σε ΔΚ/ΤΚ, α. για περιοχές έως 1.000 κατοίκους, β. από 1.001 έως 2.000 και γ. μεγαλύτερες από 2.000</p>			
Ανάγκες οι οποίες καλύπτονται			
<p>[ΘΣ2-02] Αξιοποίηση τουριστικών πόρων μέσω ανάπτυξης/διασύνδεσης με θεματικές – βιωματικές μορφές τουρισμού, ανάπτυξη πολιτιστικών δημιουργικών βιομηχανιών (ιαματικός, περιηγητικός, καταδυτικός κ.α.)</p> <p>[ΘΣ6-01] Υλοποίηση αυτοτελών έργων αλλά και επιμέρους δαπανών σε πράξεις επιχειρηματικότητας για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος στηρίζοντας τη μετάβαση στην κυκλική οικονομία, την βιο-οικονομία, την βιώσιμη διατροφή, τον βιώσιμο τουρισμό και ενεργειακή μετάβαση σε zero carbon economy.</p> <p>[ΘΣ5-02] Οργάνωση και ανάπτυξη θεματικών διαδρομών με διασύνδεση πολλαπλών πολιτιστικών πόρων, περιηγητικών διαδρομών στη γη και τη θάλασσα και φυσικών πόρων (Γεωπάрко, Ιαματικές Πηγές, Θρησκευτικοί Προορισμοί, Γαστρονομία).</p>			

[ΘΣ5-04] Άνοιγμα πολιτιστικών χώρων στο κοινό μέσω νέων χρήσεων, (υποδομές και άυλες δράσεις). Περιβαλλοντική μέριμνα και προσβασιμότητα σε όλους.
[ΘΣ5-01] Ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής με αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και έξυπνων ψηφιακών εργαλείων (πλατφόρμα υπηρεσιών, διαδίκτυο πραγμάτων, επαυξημένη και εικονική πραγματικότητα, ψηφιακός μετασχηματισμός)
[ΘΣ5-05] Συνεργασία και δικτύωση πολιτιστικών φορέων για ανάπτυξη κοινών δράσεων, για την αναβάθμιση και αξιοποίηση του πλούσιου πολιτισμικού αποθέματος της περιοχής και ανάδειξης νέων ιδεών με χρήση κοινών πόρων. (υποδομές και άυλες δράσεις)

Ποσοστό Επιχορήγησης: 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Η βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού και υποβοηθά την τοπική οικονομία, βελτιώνοντας την ελκυστικότητα της περιοχής και συνεισφέρει στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής μέσω της ανάδειξης της πολιτιστικής της ταυτότητας και αξίας.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Η υπο-δράση εφαρμόζεται σε όλη την περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000,00 € ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
 - ✓ Δημιουργία ντοκιμαντέρ
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
 - ✓ Έρευνες, καταγραφή πολιτιστικών, ιστορικών και λαογραφικών στοιχείων
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Τίτλος Υπο-παρέμβασης	1.6. Έργα πράσινων υποδομών “green infrastructure” για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές.		
Κωδικός Υπο-παρέμβασης	Π3_77_4.1_6.2		
Θεματικός Στόχος	[ΘΣ6] Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος		
Αναλυτική Περιγραφή Υπο-παρέμβασης			
<p>Η προστασία των συγκριτικών περιβαλλοντικών πλεονεκτημάτων της περιοχής παρέμβασης που έχουν αναγνωριστεί στη SWOT, έχει ιδιαίτερη σημασία για την ανάσχεση της "ευαλωτότητας" της περιοχής από απειλές όπως η κλιματική αλλαγή όπως σημασία έχει και η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών (σχολείων, κατοίκων κ.λπ.)</p> <p>Η υπο παρέμβαση ενισχύει πράσινες υποδομές μικρής κλίμακας με σκοπό την αντιμετώπιση κινδύνων από φυσικές καταστροφές ως αποτέλεσμα της κλιματικής αλλαγής και της απειλής στο φυσικό περιβάλλον ειδικά από πυρκαγιές και πλημμύρες, αξιοποιώντας και ψηφιακά μέσα αλλά και άυλες ενέργειες περιβαλλοντικής βιωσιμότητας βελτιώνοντας την ελκυστικότητα της περιοχής.</p> <p>Δεν είναι επιλέξιμες παρεμβάσεις ΟΤΑ για διαχείριση σημείων ανακύκλωσης (Γωνιών Ανακύκλωσης) και Πράσινων Σημείων στο πλαίσιο διαφοροποίησης με το ΤΑΠΤΟΚ "Βόρειο Αιγαίο" 2021-2027.</p> <p>Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της κατηγορίας αυτής δεν μπορεί να ανέλθει άνω των 400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων και η ένταση ενίσχυσης ορίζεται 100% για πράξεις της υπο-παρέμβασης.</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Θεματικού Στόχου*
Συνολικός Προϋπολογισμός	152.290,00 €	2,82%	38,78%
Δημόσια Δαπάνη	152.290,00 €	3,35%	44,19%
Ιδιωτική Συμμετοχή	0,00 €	0,00%	0,00%
Δικαιούχοι			
Δικαιούχοι μπορούν να είναι τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου, ή σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και λοιποί αρμόδιοι φορείς όπως ο ΟΦΥΠΕΚΑ και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.			
Ειδικοί όροι εφαρμογής Υπο-παρέμβασης			
# Χωρική Προτεραιότητα με κριτήρια επιλογής για πράξεις σε κλίμακα σε ΔΚ/ΤΚ, α. για περιοχές έως 1.000 κατοίκους, β. από 1.001 έως 2.000 και γ. μεγαλύτερες από 2.000			
Ανάγκες οι οποίες καλύπτονται			
<p>[ΘΣ6-04] Ενίσχυση φορέων για έργα πράσινων υποδομών με σκοπό την αντιμετώπιση κινδύνων από φυσικές καταστροφές ως αποτέλεσμα της κλιματικής αλλαγής και της ευαλωτότητας του φυσικού περιβάλλοντος ειδικά από πυρκαγιές, αξιοποιώντας και ψηφιακά μέσα.</p> <p>[ΘΣ6-01] Υλοποίηση αυτοτελών έργων αλλά και επιμέρους δαπανών σε πράξεις επιχειρηματικότητας για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος στηρίζοντας τη μετάβαση στην κυκλική οικονομία, την βιο-οικονομία, την βιώσιμη διατροφή, τον βιώσιμο τουρισμό και ενεργειακή μετάβαση σε zero carbon economy.</p>			

Ποσοστό Επιχορήγησης: 100% δυνάμει του των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Η αντιμετώπιση κινδύνων από φυσικές καταστροφές ως αποτέλεσμα της κλιματικής αλλαγής και της απειλής στο φυσικό περιβάλλον ειδικά από πυρκαγιές και πλημμύρες, αξιοποιώντας και ψηφιακά μέσα αλλά και άυλες ενέργειες περιβαλλοντικής βιωσιμότητας βελτιώνοντας την ελκυστικότητα της περιοχής.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Η υπο-δράση εφαρμόζεται σε όλη την περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000,00 € ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων €**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφ. 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.05 Δαπάνη αγοράς οχήματος (προσοχή ΥΑ 39443/2025 αρ.9.4)
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δαπάνη ημερίδων περιβαλλοντικής ενημέρωσης και αντιμετώπισης των κινδύνων από φυσικές καταστροφές
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
 - ✓ Δαπάνες σχεδιασμού και παραγωγής υλικού για το φυσικό περιβάλλον και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

2. ΔΕΙΚΤΕΣ

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν σε κάθε προκηρυσσόμενη υπο-παρέμβαση, θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των παρακάτω δεικτών:

Δείκτες αποτελέσματος	Στοιχείο Δείκτη στο ΟΠΣΚΑΠ	Περιγραφή Δείκτη	Υπο-παρεμβάσεις που αφορά	Τρόπος Συμπλήρωσης
R.41	No 15	Σύνδεση της αγροτικής Ευρώπης: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από καλύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες και υποδομές μέσω της στήριξης της ΚΓΠ	ΟΛΕΣ ΕΚΤΟΣ της Π3-77-4.1-3.2	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ(*)
R.42	No 17	Πρωώθηση της κοινωνικής ένταξης: Αριθμός ατόμων που καλύπτονται από έργα κοινωνικής ένταξης που λαμβάνουν στήριξη	Π3-77-4.1-3.2	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ(**)
R.27	-	Αριθμός πράξεων που συμβάλλουν στους στόχους περιβαλλοντικής βιωσιμότητας	Π3-77-4.1-6.2	ΑΥΤΟΜΑΤΑ(***)

(*) Συμπληρώνεται ο αγροτικός πληθυσμός της Δημοτικής Κοινότητας / Τοπικής Κοινότητας, όπου είναι η έδρα του έργου και ελέγχεται κατά την αξιολόγηση

(**) Συμπληρώνεται ο αριθμός των ατόμων που επωφελούνται από τα έργα και ελέγχεται κατά την αξιολόγηση

(***) Συμπληρώνεται αυτόματα από το ΟΠΣΚΑΠ και δεν εμφανίζεται στο πληροφοριακό σύστημα.

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

3.1 Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων ανέρχεται **ενδεικτικά σε 797.510,00€** με την παρούσα πρόσκληση και κατανέμεται ανά υπο-παρέμβαση ως ακολούθως:

A/A	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ (σε €)
1	Π3-77-4.1-3.1 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού	80.150,00
2	Π3-77-4.1-3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και στην ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών	120.230,00
3	Π3 77 4.1 4.2 Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπτυξης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας	200.390,00
4	Π3 77 4.1 5.1 Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων	45.000,00
5	Π3 77 4.1 5.2 Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς	199.450,00
6	Π3 77 4.1 6.2 Έργα πράσινων υποδομών “green infrastructure” για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές	152.290,00
ΣΥΝΟΛΟ		797.510,00

3.2 Η ΟΤΔ (με σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ) δύναται να επικαιροποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή/και την κατανομή της ανά υπο-παρέμβαση ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δυνητικούς δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας (ιστοσελίδας του ΠΑΑ www.agrotikianaptixi.gr ή/και της ΟΤΔ www.etal-sa.gr)

4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

4.1 Οι επιλέξιμες δαπάνες καθορίζονται ανά υπο-παρέμβαση και είναι αυτές οι οποίες συνδέονται μόνο με άμεσο τρόπο με την υλοποίηση της κάθε πράξης.

Ως έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών θεωρείται η 01.01.2023

Δεν είναι επιλέξιμες οι πράξεις, των οποίων το φυσικό αντικείμενο έχει ολοκληρωθεί πριν την υποβολή αίτησης στήριξης στην ΟΤΔ, ανεξάρτητα αν ο δυνητικός δικαιούχος έχει εκτελέσει ή όχι τις σχετικές πληρωμές. Στο πλαίσιο αυτό δεν είναι επιλέξιμες πράξεις που το υπολειπόμενο οικονομικό αντικείμενο ανέρχεται σε ποσοστό κάτω του 10% του αιτούμενου προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης. Επιπροσθέτως, για πράξεις που αφορούν σε ίδρυση δεν είναι επιλέξιμες οι πράξεις για τις οποίες έχει εκδοθεί η σχετική άδεια λειτουργίας ή άλλο αποδεικτικό όπου διαπιστώνεται η λειτουργία της επένδυσης.

4.2 Οι επιλέξιμες δαπάνες και οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στο άρθρο 9 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770), και εξειδικεύονται στην υπ' αριθμ. 121173/09-05-2025 εγκύκλιο με θέμα «Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης - Όροι επιλεξιμότητας - Επιλεξιμότητα δαπανών και υπόδειγμα πρόσκλησης έργων δημοσίου χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής» και στην με αριθ. πρωτ. 3506/18-12-2023 (Β' 7144) απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Αρμόδιος Φορέας (Ενδιάμεσος Φορέας) για την εξέταση της επιλεξιμότητας των δαπανών κάθε αίτησης στήριξης είναι η ΟΤΔ Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης (ΕΤΑΛ Α.Ε.) και όταν συντρέχουν λόγοι σύγκρουσης συμφερόντων ή η ΕΥΔ της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου ή η ΕΥΕ ΠΑΑ, κατά περίπτωση.

4.3 Ο δικαιούχος οφείλει να ολοκληρώσει το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770), ενώ η ολοκλήρωση της πράξης διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 22 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770), και την διαδικασία Ι.4.6. του ΣΔΕ, όπως κάθε φορά ισχύουν.

4.4 Εξέταση στοιχείων κρατικής ενίσχυσης.

- I. Τα έργα δεν πρέπει να ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Εάν δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων. Η διεπιδότηση μπορεί να αποκλειστεί με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες.
- II. Προκειμένου να αποφευχθεί η χορήγηση οικονομικού πλεονεκτήματος κατά την προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών στο πλαίσιο υλοποίησης έργων, είναι αναγκαίο οι προμήθειες / υπηρεσίες / εργολαβίες να πραγματοποιηθούν μέσω ανοικτής, διαφανούς, αμερόληπτης και άνευ όρων διαγωνιστικής διαδικασίας, με βάση τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών.
- III. Σημειώνεται ότι πράξεις που θα υποβληθούν στην παρούσα πρόσκληση, θα αποσταλούν στην ΕΥΚΕ-ΧΕ για να εξεταστούν διακριτά αναφορικά με την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού, εφόσον ο αρμόδιος ΕΦ κρίνει ότι ενδεχομένως αποτελούν κρατική ενίσχυση, λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα ανωτέρω και σύμφωνα με τα οριζόμενα στις με αριθ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 και 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27.11.2023 εγκυκλίους με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων». Αν μετά την εξέταση μιας πράξης διαπιστωθεί ότι αποτελεί κρατική ενίσχυση, τότε δεν είναι επιλέξιμη προς ενίσχυση στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.
- IV. Οι υπο-παρεμβάσεις που προκηρύσσονται με την παρούσα πρόσκληση, έχουν τοπικό χαρακτήρα και οι επιπτώσεις στις συνθήκες των διασυνοριακών επενδύσεων ή της εγκατάστασης είναι οριακές, ενώ τα αγαθά ή οι υπηρεσίες παρέχονται σε μια περιορισμένη περιοχή, με αποτέλεσμα να είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη.
- V. Οι αιτήσεις στήριξης θα πρέπει να περιλαμβάνουν δραστηριότητες που έχουν καθαρά τοπικό αντίκτυπο και κατά συνέπεια δεν επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω κριτήρια:
 - α) η δραστηριότητα του δυνητικού δικαιούχου αφορά την παροχή αγαθών και υπηρεσιών σε περιορισμένη γεωγραφική ζώνη επιρροής εντός ενός κράτους μέλους,
 - β) η δραστηριότητα εκτιμάται ότι είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, καθώς τα παρεχόμενα αγαθά και υπηρεσίες απευθύνονται στον τοπικό πληθυσμό,

γ) η κρατική χρηματοδότηση της δραστηριότητας θα έχει αμελητέο αντίκτυπο στις αγορές και τους καταναλωτές, καθώς δεν προβλέπεται ότι θα προσελκύσει επενδυτές από άλλα κράτη μέλη που θα θελήσουν να εγκατασταθούν στην εν λόγω περιοχή, για να παρέχουν τη δραστηριότητα αυτή.

- VI. Επισημαίνεται ότι η δημόσια χρηματοδότηση υποδομών που δεν προορίζονται να αποτελέσουν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης, εξαιρείται καταρχήν από την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Συνεπώς οι υποδομές που προορίζονται για δραστηριότητες τις οποίες το κράτος εκτελεί κανονικά κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας, δεν είναι οικονομικής φύσης και κατά συνέπεια δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.
- VII. Η δημόσια χρηματοδότηση δραστηριοτήτων πολιτισμού ή διαφύλαξης της κληρονομιάς οι οποίες διατίθενται δωρεάν στο ευρύ κοινό, εκπληρώνει έναν απολύτως κοινωνικό και πολιτιστικό σκοπό, του οποίου ο χαρακτήρας είναι μη οικονομικός.
- VIII. Στην παρούσα πρόσκληση μέσω των προκηρυσσόμενων υπο-παρεμβάσεων δεν δύναται να υπάρξει κρατική ενίσχυση υπό τη μορφή αντιστάθμισης, για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (ΥΓΟΣ).

4.5 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας.

Επί ποινή αποκλεισμού, τα έργα θα πρέπει:

1. να είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή τους εθνικό δίκαιο,
2. να είναι στοχευμένα και να συμβάλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη δεικτών των τοπικών προγραμμάτων,
3. να είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΣΣ ΚΑΠ σχετικά με το LEADER,
4. να εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και να συμβάλλουν στην ανάπτυξη αυτής,
5. για τα έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις, να τηρείται Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης (κατά την έννοια του άρθρου 45 του ν. 4412/2016 (Α' 147), όπως ισχύει),
6. να επαληθεύουν το εύλογο κόστος των υποβληθεισών δαπανών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14Γ της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770),
7. να λαμβάνουν υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης και να γίνεται εκτίμηση της αναμενόμενης περιβαλλοντικής επίπτωσης με βάση τη συγκεκριμένη για την επένδυση νομοθεσία, όταν αυτή μπορεί να θίξει το περιβάλλον,
8. να διασφαλίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού,
9. να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης,
10. να διασφαλίζεται ότι δεν έχουν χρηματοδοτηθεί ή/και δεν χρηματοδοτούνται από άλλα εθνικά ή/και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, για το ίδιο φυσικό αντικείμενο,
11. να μπορούν να τεκμηριώσουν τον υπεύθυνο φορέα για τη λειτουργία και τη συντήρηση των πράξεων, όπου απαιτείται,
12. να λαμβάνουν υπόψη την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο,

13. να διαθέτουν οριστική μελέτη οι πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων,

14. να έχουν ολοκληρωμένο και λειτουργικό χαρακτήρα,

15. να διασφαλίζουν τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας, κατά την ανάθεση συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εγκύκλιο με θέμα «Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης - Όροι επιλεξιμότητας - Επιλεξιμότητα δαπανών και υπόδειγμα πρόσκλησης έργων δημοσίου χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής».

16. να τηρούν τους ειδικούς όρους που περιγράφονται σε κάθε υπο-παρέμβαση της παρούσας.

5. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

5.1 Η ενίσχυση χορηγείται στον δικαιούχο με τη μορφή επιχορήγησης και το ύψος της υπολογίζεται βάσει των επιλέξιμων δαπανών και σύμφωνα με την επιλεξιμότητα της ΥΑ 39443/2025.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των ενισχυόμενων πράξεων ανά κατηγορία και υπο-παρέμβαση καθορίζεται στο Κεφάλαιο 1 της παρούσας.

Για πράξεις που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, εφαρμόζεται ο συνημμένος «Οδηγός απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών», όπου τα επιλέξιμα ποσά των πράξεων ή των επιμέρους δαπανών αυτών, διαμορφώνονται βάσει των στοιχείων της μελέτης η οποία παρατίθεται ως συνημμένο της παρούσας, σε περίπτωση που ακολουθούνται διαγωνιστικές διαδικασίες ο οδηγός απλοποιημένου κόστους εφαρμόζει μόνο για τη διαμόρφωση των όρων του εύλογου του κόστους αλλά ο προϋπολογισμός καταγράφεται αναλυτικά, και καταγράφεται στη κατηγορίας ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων).

Ο προϋπολογισμός της πράξης που διαμορφώνεται με το πέρας της διαδικασίας διοικητικού ελέγχου της αίτησης στήριξης, αποτελεί τον εγκεκριμένο συνολικό προϋπολογισμό της. Δεν μπορεί να δικαιολογηθεί οποιαδήποτε αύξηση του εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού και της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης του έργου, εκτός των παρακάτω περιπτώσεων που αφορούν σε πράξεις που υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων:

α. Όπου, ανακύπτει από σχετικές κανονιστικές ρυθμίσεις, όπως αύξηση συντελεστών ΦΠΑ (αφορά και πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων), αύξηση των τιμολογίων και αναθεώρηση τιμών των δημοσίων έργων.

β. Όπου, ο δικαιούχος αιτηθεί αύξηση του εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού και της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης της πράξης, στο ποσό που αντιστοιχεί στο ΦΠΑ αυτής, σε περίπτωση που ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμος και ο δικαιούχος δεν τον είχε υπολογίσει κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης. Η συγκεκριμένη διάταξη δεν αφορά αιτήματα πληρωμής που έχουν ήδη οριστικοποιηθεί στο κατάλληλο πληροφοριακό σύστημα, πριν την υποβολή του σχετικού αιτήματος αύξησης προϋπολογισμού από τον δικαιούχο. Η περίπτωση αυτή αφορά και πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων.

γ. Όπου προέκυψε ανάγκη εκτέλεσης εργασιών αρχαιολογικών ερευνών/επίβλεψης ή διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), που δεν είχαν προβλεφθεί στη μελέτη του έργου ή κατέστη αναγκαία η αύξηση της δαπάνης των εργασιών αυτών.

δ. Όπου προέκυψε, από δαπάνη που απαιτείται για την αποκατάσταση βλαβών του έργου που προξενήθηκαν από φυσική καταστροφή, για πράξεις που υλοποιούνται βάσει διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων και έως του αρχικού ποσού ένταξης της πράξης. Η φυσική καταστροφή απαιτείται να έχει πιστοποιηθεί με σχετική απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας.

ε. Δύναται να δικαιολογηθεί περεταίρω αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού της πράξης, χωρίς αντίστοιχη αύξηση της αρχικής επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης του έργου, προκειμένου να κατασκευαστούν επείγοντα έργα που κρίθηκαν αναγκαία, όταν από τις βλάβες που προξενήθηκαν δημιουργείται κίνδυνος για την ασφάλεια

προσώπων ή για πρόκληση σημαντικών ζημιών σε τρίτους ή περαιτέρω σημαντικής βλάβης των έργων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 157 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

- 5.2** Απαραίτητη προϋπόθεση για την αύξηση του επιλέξιμου προϋπολογισμού είναι η ύπαρξη αδιάθετων πόρων στο Τοπικό Πρόγραμμα και η τήρηση των ανωτέρω ορίων του παρόντος. Επισημαίνεται, ότι για έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δύναται κάθε δυνητικός δικαιούχος να συμμετέχει με δικούς του πόρους στο χρηματοδοτικό σχήμα μιας πράξης, με την προϋπόθεση ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης να μην υπερβαίνει τα όρια που καθορίζονται στο Κεφάλαιο 1 της παρούσας. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες προς συγχρηματοδότηση από το ΣΣ ΚΑΠ, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης/ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης.

Στην παραπάνω περίπτωση, δύναται να μειωθεί το συγκεκριμένο ποσό (μη επιλέξιμη δαπάνη) και να αυξηθεί η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη, με την χρήση του ποσού που θα προκύψει από τις εκπτώσεις κατά τη διαδικασία δημοπράτησης των έργων της πρόσκλησης, ή/και με τη χρήση τυχόν υπερδέσμευσης. Η διαδικασία αυτή μπορεί να ακολουθηθεί μόνο στις περιπτώσεις που η αρμόδια ΟΤΔ δεν έλαβε υπερδέσμευση ή δεν ξεπερνούσε το 110% του προϋπολογισμού της εκάστοτε πρόσκλησης, είτε δοθεί τυχόν πρόσθετη υπερδέσμευση. Στην περίπτωση αυτή είναι απαραίτητη η τροποποίηση της απόφασης ένταξης.

Οποιαδήποτε άλλη αύξηση του κόστους, βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο.

- 5.3** Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει πράξη με προϋπολογισμό στα χρηματικά όρια του Κεφαλαίου 1 της παρούσας, ωστόσο, απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη μιας πράξης αποτελεί η διαθεσιμότητα των πόρων της πρόσκλησης.

Αν αυξηθεί ο εγκεκριμένος συνολικός προϋπολογισμός της πράξης, με αποτέλεσμα να ξεπερνά τα χρηματικά όρια του Κεφαλαίου 1 της παρούσας, τότε το ποσό της αύξησης αποτελεί μη επιλέξιμη αξία του συνολικού προϋπολογισμού της πράξης, εκτός των περιπτώσεων της παρ. 5.1 της παρούσας.

- 5.4** Η αύξηση του προϋπολογισμού του έργου, λόγω σύναψης συμπληρωματικής σύμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4412/2016 (Α' 147), βαρύνει αποκλειστικά τον δικαιούχο, ενώ αντικείμενο παρακολούθησης και ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης.

- 5.5** Η ιδιωτική συμμετοχή της κάθε πράξης αποτελεί την διαφορά της δημόσιας δαπάνης από το συνολικό προϋπολογισμό της.

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους ή/και δάνειο ή/και συνδυασμό τους. Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου, είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο, είτε με την απόδειξη κατοχής άλλου άμεσα ρευστοποιήσιμου τίτλου, όπως μετοχές και ομόλογα.

Η τεκμηρίωση της ιδιωτικής συμμετοχής εξειδικεύεται στο συνημμένο της παρούσας «Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης».

6. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

- 6.1** Η αίτηση στήριξης απαρτίζεται από:

- Την ηλεκτρονική υποβολή στο ΟΠΣΚΑΠ.
- Το Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση.
- Τα δικαιολογητικά που αναρτώνται στο ΟΠΣΚΑΠ.

- 6.2** Η **αίτηση στήριξης** υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του **πληροφοριακού συστήματος ΟΠΣΚΑΠ** (<https://cspis.opekepe.gov.gr/CRDIIS/#/login>) συνοδευόμενη από το σύνολο των δικαιολογητικών που απαιτούνται ανά υπο-παρέμβαση. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται ο δυνητικός δικαιούχος, να διαθέτει **ατομικό**

κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣΚΑΠ. Παράλληλα, στην παραπάνω ηλεκτρονική διεύθυνση παρέχονται οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣΚΑΠ.

Η προθεσμία υποβολής δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 60 ημερών από την πρώτη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Κάτ' εξαίρεση η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων στήριξης δύναται να είναι μικρότερη των εξήντα (60) ημερών από την πρώτη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τις περιοχές που έχουν πληγεί πρόσφατα από φυσικές καταστροφές (περίοδος εμφάνισης γεγονότος μικρότερη των δύο ετών).

Επιτρέπεται η κατάθεση μόνο μίας αίτησης στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υπο-παρέμβαση, στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης ανά Τοπικό Πρόγραμμα, με εξαίρεση τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού.

Δεν επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων στήριξης σε διαφορετικά Τοπικά Προγράμματα για την ίδια υπο-παρέμβαση, με το ίδιο ΑΦΜ, στο πλαίσιο του ίδιου κύκλου προσκλήσεων, με εξαίρεση τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, τον ΟΦΥΠΕΚΑ και τις Εφορείες Αρχαιοτήτων, καθώς και φορέων που υλοποιούν πράξεις κοινωνικού χαρακτήρα.

Για τους φορείς που δεν εμπίπτουν στις παραπάνω εξαιρέσεις, επιτρέπεται η συμμετοχή φυσικού ή νομικού προσώπου σε περισσότερες από μια αιτήσεις στήριξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770).

Το σύνολο των απαραίτητων δικαιολογητικών για κάθε υπο-παρέμβαση αναφέρονται στο συνημμένο της παρούσας πρόσκλησης «Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης».

Ο αρμόδιος Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) έχει την δυνατότητα να ζητήσει, σε πρωτότυπη μορφή, οποιοδήποτε δικαιολογητικό υποβλήθηκε με την αίτηση στήριξης, εκτός των περιπτώσεων αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών. Επίσης, μπορεί να ζητήσει σχέδια ή άλλα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή, στην μορφή αρχείου που παρήχθησαν.

6.3 Ημερομηνίες έναρξης και λήξης ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων στήριξης :

Έναρξη υποβολής αιτήσεων	Λήξη υποβολής αιτήσεων
08.06.2026 και ώρα 15:00	30.09.2026 και ώρα 15:00

Δεν θα γίνονται δεκτές αιτήσεις στήριξης εκτός των ανωτέρω προθεσμιών.

Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς στο ΟΠΣΚΑΠ, λαμβάνει μοναδικό κωδικό (κωδικός ΟΠΣΚΑΠ), αριθμό πρωτοκόλλου και ημερομηνία οριστικοποίησης.

6.4 Ειδικότερα, η ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης στήριξης στο ΟΠΣΚΑΠ περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- (i) Καταχωρήσεις των σχετικών πεδίων, σύμφωνα με τον οδηγό «Οδηγίες υποβολής αίτησης στήριξης προσκλήσεων δημοσίου χαρακτήρα - ν1.1-2025» που είναι αναρτημένος στο ΟΠΣΚΑΠ.
- (ii) Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση.
- (iii) Λοιπά δικαιολογητικά.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά / έντυπα υποβάλλονται σε **μορφή αρχείου τύπου pdf ή zip (ανάρτηση πολλών αρχείων).**

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στο ΟΠΣΚΑΠ, η πληρότητα των αναρτώμενων δικαιολογητικών και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση της είναι της αποκλειστικής ευθύνης των αιτούντων.

Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, οι αιτούντες αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, από τις αρμόδιες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών

δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση του θεσμικού πλαισίου περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Σημειώνεται, ότι αν έχουν εκτελεστεί εργασίες πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης, συνυποβάλλεται αποδεικτικό υλικό που αποτυπώνει την υφιστάμενη κατάσταση και το συντομότερο δυνατόν, πραγματοποιείται από τον αρμόδιο ΕΦ επίτοπια επίσκεψη στον προτεινόμενο χώρο υλοποίησης του έργου. Στις περιπτώσεις αυτές, ο ΕΦ υποχρεούται να συμπεριλάβει στην έκθεση αυτοψίας και αναλυτική αποτύπωση των εργασιών που έχουν πραγματοποιηθεί.

Στις περιπτώσεις πράξεων για τις οποίες κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης έχει ήδη δημοσιευθεί η διακήρυξη ή και έχει υπογραφεί η σύμβαση, ο έλεγχος διενεργείται εκ των υστέρων κατά την αξιολόγηση του αιτήματος στήριξης.

Σε πράξεις όπου η διαδικασία δημοπράτησης ή/και ανάθεσης δημόσιας σύμβασης διενεργηθεί μετά το πέρας της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων στήριξης και πριν την ένταξη της πράξης, ο δυνητικός δικαιούχος οφείλει να υποβάλει αίτημα εξέτασης της σχετικής διαδικασίας στην ΟΤΔ. Η εξέταση του αιτήματος σε περίπτωση διαπίστωσης σύγκρουσης συμφερόντων γίνεται από την ΕΥΔ της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου ή η ΕΥΕ ΠΑΑ, κατά περίπτωση.

Η σύμφωνη γνώμη για τη διαδικασία δημοπράτησης ή/και ανάθεσης δημόσιας σύμβασης είναι απαραίτητη για την έκδοση της απόφασης ένταξης της πράξης. Η έγκριση της διαδικασίας θεωρείται ότι έχει γίνει με την ένταξη του έργου και την έκδοση της σχετικής απόφασης, στην οποία πρέπει να γίνεται σχετική αναφορά στο προοίμιο αυτής.

6.5 Διόρθωση – ανάκληση αιτήσεων στήριξης πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής

Οι αιτούντες μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συν υποβληθέντα δικαιολογητικά, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση. Για το σκοπό αυτό ακολουθούν τη διαδικασία που προβλέπεται, κατά περίπτωση, στο ΟΠΣΚΑΠ.

Πέραν των ανωτέρω οι αιτούντες δύναται να ανακαλέσουν την αίτησης στήριξης μετά από σχετικό αίτημά τους. Η ανάκληση επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρίσκονταν πριν υποβάλλει τα εν λόγω έγγραφα ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων που ανακαλεί.

7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

- 7.1.** Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΑΠ και η αξιολόγηση είναι συγκριτική, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 14, 14Α, 14Β και 14Γ της υπ. αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και τη διαδικασία Ι.2.3 του ΣΔΕ.

Παράλληλα, διενεργείται διασταυρωτικός έλεγχος με χρήση του εργαλείου ARACHNE, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 59 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116. Ο έλεγχος αυτός αποσκοπεί στην πρόληψη και τον εντοπισμό περιπτώσεων διπλής χρηματοδότησης, απάτης και σύγκρουσης συμφερόντων.

Η αξιολόγηση όλων των αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται σε ένα στάδιο ως προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής και προσδιορίζεται ο συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός, λαμβάνοντας υπ' όψη το εύλογο κόστος.

Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου δύναται να ζητηθεί, η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων, εντός **δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών** από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου στον δυνητικό δικαιούχο.

Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθεισών αιτήσεων, παράγεται πίνακας αποτελεσμάτων αξιολόγησης με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, ο οποίος περιλαμβάνει όλες τις παραδεκτές και μη παραδεκτές αιτήσεις και κοινοποιείται στους δυνητικούς δικαιούχους με κάθε πρόσφορο μέσο.

- 7.2.** Κατά του πορίσματος αξιολόγησης της αίτησης στήριξης, ο δυνητικός δικαιούχος μπορεί να ασκήσει άπαξ ένσταση, κατά την έννοια του άρθρου 25 του ν. 2690/1999 (Α' 45).

Η ένσταση υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΑΠ, με συμπλήρωση των σχετικών πεδίων, εντός **ανατρεπτικής προθεσμίας των δέκα (10) ημερών** από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης της απόφασης και το αποδεικτικό κατάθεσης της ένστασης αποστέλλεται στην ΟΤΔ.

Η ένσταση εξετάζεται από την Επιτροπή Ενδικοφανών Προσφυγών εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την επομένη της ημερομηνίας άσκησης της.

Η απόφαση επί της ένστασης που υποβλήθηκε στο ΟΠΣΚΑΠ κοινοποιείται στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει ο δυνητικός δικαιούχος στην αίτηση στήριξης.

Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης των ενστάσεων και την τυχόν μεταβολή των πόρων των υπο-παρεμβάσεων της πρόσκλησης, συντάσσεται ο Πίνακας Κατάταξης, ο οποίος δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας, εντάσσονται όλες οι αιτήσεις που ισοβαθμούν μέχρι εξάντλησης του προϋπολογισμού της υπο-παρέμβασης. Σε αντίθετη περίπτωση εντάσσονται μόνο οι αιτήσεις, που έλαβαν υψηλότερη βαθμολογία στο/στα κριτήριο/α επιλογής με την μεγαλύτερη βαρύτητα υπό την προϋπόθεση ότι επαρκεί ο προϋπολογισμός της υπο-παρέμβασης και των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη από **τριάντα πέντε (35) μονάδες**, για το σύνολο των υπο-παρεμβάσεων της παρούσας.

Από την ημερομηνία κοινοποίησης του Πίνακα Κατάταξης στους δυνητικούς δικαιούχους, θα πρέπει εντός **δέκα πέντε (15) εργάσιμων ημερών** να προσκομίσουν τα συμφωνητικά ή τα συμβόλαια που αφορούν το γήπεδο ή το οικόπεδο ή/και το ακίνητο όπου θα υλοποιηθεί η πράξη, σε περίπτωση που δεν τα είχαν προσκομίσει κατά την υποβολή αίτησης στήριξης και οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό ζητηθεί από τον αρμόδιο ΕΦ κατά την αξιολόγηση, προκειμένου να ενταχθούν στο Πρόγραμμα.

- 7.3** Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθεισών αιτήσεων, βάσει του αντίστοιχου πίνακα κατάταξης αποτελεσμάτων αξιολόγησης, εκδίδεται απόφαση ένταξης πράξεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 15 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και τη διαδικασία Ι.2.4 του ΣΔΕ.

Η Απόφαση Ένταξης αποστέλλεται στους δικαιούχους με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στις διευθύνσεις που έχουν δηλωθεί κατά την αίτηση στήριξης.

Είναι δυνατό για μια πράξη να αρθεί η ένταξή της από το ΣΣ ΚΑΠ λόγω τεκμηριωμένων αδυναμιών εκτέλεσης ή μη τήρησης των όρων της, ή απόκλισης υλοποίησης βάσει του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και τη διαδικασία Ι.2.5 του ΣΔΕ.

Οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να παραιτηθούν από την αίτηση στήριξης που έχουν υποβάλει, χωρίς να παραβιάζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων.

- 7.4** **Αν μετά από ένα έτος από την έκδοση της απόφασης ένταξης δεν έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο αίτημα ελέγχου νομιμότητας σταδίου εξέλιξης δημόσιας συμβάσης, γίνεται ανάκληση της απόφασης ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ.** Εξαιρούνται οι περιπτώσεις όπου η καθυστέρηση δεν αποτελεί υπαιτιότητα του δικαιούχου.

- 7.5** Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, ο δικαιούχος **υποχρεούται να υποβάλει αίτημα πληρωμής μεγαλύτερο ή ίσο με ποσοστό 15% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την έκδοση της απόφασης ένταξης και σε περίπτωση μη**

υποβολής ανακαλείται η απόφασης ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ. Λεπτομέρειες για την υποχρέωση αυτή, αναλύονται στο Κεφάλαιο 3 του Παραρτήματος Ι της παρούσας.

8. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

- 8.1** Στο πλαίσιο της παρούσας Πρόκλησης θα λειτουργεί **Γραφείο Υποστήριξης (Help Desk)**, στα γραφεία ης ΟΤΔ ΕΤΑΛ Α.Ε (**Ερμού 4, Μυτιλήνη 81132, τηλ. 22510-29400**) κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες, ώστε να παρέχονται κατά ενιαίο και τυποποιημένο τρόπο πληροφορίες προς τους δυνητικούς δικαιούχους σχετικά με την συμπλήρωση και υποβολή των αιτήσεων στήριξης καθώς και διευκρινίσεις επί του περιεχομένου και των όρων της πρόσκλησης.
- 8.2** Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων ορίζεται ο Αναστάσιος Μ. Περιμένης, τηλέφωνο 22510-29400, e-mail: inquires@etal-sa.gr σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του Κανονισμού 2016/679 και τα άρθρα 5 και 7 του ν. 4914/2022 (Α' 61).
- 8.3** Περαιτέρω πληροφορίες για το ΣΣ ΚΑΠ, το ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ, το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο ΣΣ ΚΑΠ, τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των αιτήσεων στήριξης, βρίσκονται στις ιστοσελίδες www.agrotikianaptixi.gr και <https://leader-el.gr/> ή στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ <http://www.etal-sa.gr/>. Οι ανωτέρω δικτυακοί τόποι αποτελούν βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΟΤΔ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το ΣΣ ΚΑΠ και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.
- 8.4** Για τη δημοσιοποίηση της παρούσας πρόσκλησης, θα οργανωθούν ανοιχτές ημερίδες ενημέρωσης και εμφύχωσης των Τοπικών Φορέων και του Τοπικού Πληθυσμού, το πρόγραμμα των οποίων θα δημοσιοποιείται στον Τοπικό έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο καθώς και στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ <http://www.etal-sa.gr/>.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΚΑΘΕΣΤΩΣ & ΑΝΩΤΑΤΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΑΝΑ ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Ο Πρόεδρος της ΕΔΠ LEADER 2023-2027 της ΕΤΑΛ Α.Ε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΑΤΑΚΗΣ

9. ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ ΕΝΤΥΠΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΥΛΙΚΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ:

Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων www.agrotikianaptixi.gr και της ΟΤΔ Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης Λεσβου. (ΕΤΑΛ Α.Ε.) www.etal-sa.gr

Α. Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης

1. Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης

- Διαδικασία υποβολής & διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης και ένταξης πράξεων
- Επιλεξιμότητα πράξεων - δαπανών
- Κριτήρια επιλεξιμότητας - αποκλεισμού πράξεων - οδηγίες για την εξέταση τους
- 1.1 Κριτήρια επιλογής - βαθμολόγησης πράξεων - οδηγίες για την εξέταση τους
- Απαιτούμενα δικαιολογητικά

Β. Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση & Υπόδειγμα Αιτούμενου Προϋπολογισμού

2. Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση

3. Υπόδειγμα Αιτούμενου Προϋπολογισμού

Γ. Οδηγοί – Βοηθητικά Στοιχεία - Υποδείγματα

4. Οδηγός απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών
5. Οδηγός Εξασφάλισης Προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία
6. Οδηγός κατευθύνσεων ενημέρωσης, δημοσιότητας και προβολής του ΣΣ ΚΑΠ 2023 – 2027
7. Υπόδειγμα μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης οικισμών
8. Υπόδειγμα διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων (Εργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών), για πράξεις που δεν εκτελούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων
9. Λίστα για την αξιολόγηση και επαλήθευση πράξεων βάσει του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων
10. Οδηγός καθορισμού και εφαρμογής καινοτόμων πράξεων
11. Υπεύθυνη Δήλωση Επιχορηγήσεων Ήσσονος Σημασίας (DeMinimis Π3-77-4.1-5.1)
12. Υπόδειγμα εγγράφου για την υποβολή συμπληρωματικών/διευκρινιστικών στοιχείων
13. Οδηγίες για την πρόσβαση των Δικαιούχων & υποβολής αίτησης στήριξης στο ΟΠΣΚΑΠ
 - 13.1 Οδηγίες υποβολής αίτησης στήριξης προσκλήσεων δημοσίου χαρακτήρα
 - 13.2 Οδηγίες για την πρόσβαση των Δικαιούχων στο ΟΠΣΚΑΠ που δεν είναι εγγεγραμμένοι στο Σύστημα Διαχείρισης Χρηστών
 - 13.3 Οδηγίες για την πρόσβαση των Δικαιούχων στο ΟΠΣΚΑΠ που είναι εγγεγραμμένοι στο Σύστημα Διαχείρισης Χρηστών.

Δ. Εγκεκριμένο Τοπικό Πρόγραμμα της ΟΤΔ ΕΤΑΛ Α.Ε.

14. Αναμορφωμένη-Εγκεκριμένη Τοπική Αναπτυξιακή Στρατηγική

Ε. ΣΧΕΤΙΚΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σε ηλεκτρονική μορφή στη ιστοσελίδα της ΟΤΔ www.etal-sa.gr

15. Η υπ' αριθ. 1040/28.03.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) Άμεσων Ενισχύσεων ΣΣ ΚΑΠ» (Β' 2179), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
16. Η υπ' αριθ. 3506/18.12.2023 απόφαση «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ)», (Β' 7144).
17. Η υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 υπουργική απόφαση «Πλαίσιο εφαρμογής της παρέμβασης Π3-77-4.1 “Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)” του ΣΣ ΚΑΠ.», (Β' 770).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι δικαιούχοι πράξεων που θα ενταχθούν στο ΣΣ ΚΑΠ αναλαμβάνουν την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρούν το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εκτέλεση των πράξεων εθνικό δίκαιο, τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης, τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού.
- (ii) Να τηρούν τους όρους ή περιορισμούς που τίθενται, από το ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ όπως ισχύει κάθε φορά, από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης όπως ισχύει [υπ' αριθ. 39443/2025 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770)].

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν τους όρους της Απόφασης Ένταξης και τις υποχρεώσεις, όπως αυτές απορρέουν από το άρθρο 23 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770).
- (ii) Να τηρούν το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτό αποτυπώνεται στην απόφαση ένταξης της πράξης ή όπως αυτό έχει καθοριστεί από την ΟΤΔ.

Οι δικαιούχοι **οφείλουν να ολοκληρώσουν το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο** της πράξης, εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματός της, όπως δηλώνεται στην αίτηση στήριξης.

Σε περιπτώσεις μη υπαιτιότητας του δικαιούχου (π.χ. ανωτέρα βία, ιατρικούς λόγους, καθυστερήσεις παραλαβής εξοπλισμού κ.λ.π.), το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα μπορεί να παραταθεί, μετά από αίτημα του δικαιούχου, εισήγηση από τον αρμόδιο ΕΦ και σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ, με την προϋπόθεση ότι η εκκαθάριση και εκταμίευση της πράξης πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους κανονιστικούς όρους.

Οι δικαιούχοι μπορούν να αιτηθούν παράταση του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και στο κεφάλαιο Ι.3 του ΣΔΕ, όσον αφορά έργα που υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Αντίστοιχα, για τα έργα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, ακολουθούνται τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και στη διαδικασία Ι.3.4 του ΣΔΕ (αναφορικά με τις ενέργειες στο ΟΠΣΚΑΠ).

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των έργων δύνανται να επιφέρουν την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της εν λόγω πράξης, ενώ αν έχει καταβληθεί δημόσια δαπάνη, αυτή επιστρέφεται εντόκως, από τον δικαιούχο της πράξης, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

- (iii) Να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στα έργα ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.
- (iv) Να λαμβάνουν έγκριση για τις διαδικασίες της δημοπράτησης, υπογραφής της σύμβασης και τροποποίησης αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και στο κεφάλαιο Ι.3 του ΣΔΕ, καθώς και τροποποίησης της πράξης σε έργα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και στη διαδικασία Ι.3.4 του ΣΔΕ (αναφορικά με τις ενέργειες στο ΟΠΣΚΑΠ).

Όσον αφορά πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, αν αυτές εκτελεστούν με αυτεπιστασία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. β του άρθρου 134 και στο άρθρο 177 του ν. 4412/2016 (Α' 147), ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα πριν την υπογραφή του, ώστε να εξεταστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης. Για τυχόν τροποποιήσεις της απόφασης, θα πρέπει να υποβάλλει αίτημα τροποποίησης στην αρμόδια ΟΤΔ. Στις περιπτώσεις αρχαιολογικών έργων, ο δικαιούχος κοινοποιεί την απόφαση αυτεπιστασίας.

- (v) Να ενημερώνουν έγκαιρα την ΟΤΔ σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, για την υλοποίησή της και να αναρτούν στο ΟΠΣΚΑΠ ή/και να αποστέλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο ή/και τις απαιτήσεις του αρμόδιου ΕΦ.
- (vi) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την εισαγωγή δεδομένων και εγγράφων που απαιτούνται για τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των πράξεων που υλοποιούν, στο ΟΠΣΚΑΠ, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων αυτών.
- (vii) Να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης πράξης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης χωρίς να έχει προηγηθεί σχετικό αίτημα τροποποίησης στην ΟΤΔ και έγκριση από τον αρμόδιο ΕΦ. Αν κατόπιν σχετικού ελέγχου, διαπιστωθεί μεταβολή η οποία αντίκειται στο εθνικό και κανονιστικό θεσμικό πλαίσιο ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και η δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί επιστρέφεται με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- (viii) Να μη χρησιμοποιούν πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, για δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της αίτησης στήριξης. Αν αυτό διαπιστωθεί από τον αρμόδιο ΕΦ ή τους αρμόδιους φορείς, κατά την διάρκεια υλοποίησης της πράξης, τότε η δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί για τα συγκεκριμένα πάγια, επιστρέφεται με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- (ix) Να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και τουλάχιστον ίσης αξίας και δυναμικότητας, τα οποία να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της λειτουργίας της πράξης. Ο δικαιούχος οφείλει να γνωστοποιήσει την αντικατάσταση στην ΟΤΔ άμεσα, η οποία ενημερώνει τον αρμόδιο ΕΦ στην περίπτωση που απαιτείται.
- (x) Να παράσχουν στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ και/ή στους εξωτερικούς αξιολογητές του ΣΣ ΚΑΠ ή άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.
- (xi) Για έργα κατασκευής δικτύων ύδρευσης / αποχέτευσης & επεξεργασίας λυμάτων, οι δικαιούχοι των πράξεων που θα ενταχθούν πρέπει να τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς και να προβαίνουν σε κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων, ώστε να διασφαλιστεί ότι «η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες».
- (xii) Να διασφαλίζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
- (xiii) Για τα κριτήρια επιλογής η επίτευξη των οποίων επιτυγχάνεται σε χρόνο μεταγενέστερο της υποβολής αίτησης στήριξης, ο δικαιούχος έχει την πλήρη υποχρέωση επίτευξης τους. Αν κατά την υλοποίηση της πράξης ή ακόμα και ύστερα από την ολοκλήρωση αυτής, κατά τη περίοδο που ισχύουν οι μακροχρόνιες υποχρεώσεις, διαπιστωθεί από τους αρμόδιους φορείς, η μη τήρηση κάποιου ή κάποιων από τα κριτήρια επιλογής και η εκ νέου βαθμολόγηση της πρότασης τη θέτει ως μη επιλέξιμη για χρηματοδότηση, τότε

ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση επιστρέφεται στο σύνολό της με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

- (xiv) Να αποδέχονται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλωθεί στην αίτηση στήριξης, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών. Σε περίπτωση αλλαγής της ηλεκτρονικής διεύθυνσης πρέπει να ενημερώνεται η ΟΤΔ, η οποία εν συνεχεία ενημερώνει τον αρμόδιο ΕΦ όταν απαιτείται.

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ-ΠΛΗΡΩΜΕΣ

- (i) Να υποβάλουν αίτημα προκαταβολής/πληρωμής, μαζί με όλα τα συνημμένα δικαιολογητικά που απαιτούνται, στο ΟΠΣΚΑΠ.

Παρέχεται η δυνατότητα να υποβληθούν ένα ή περισσότερα αιτήματα προκαταβολής, όπου το ύψος της ανέρχεται σε ποσοστό έως 50% της εγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης που υπολείπεται για την ολοκλήρωση της πράξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και τη διαδικασία Ι.4.1 του ΣΔΕ.

Η υποβολή και διοικητικός έλεγχος του αιτήματος πληρωμής, καθώς και η καταβολή της δημόσιας ενίσχυσης, γίνονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 21 και 21Α της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και τις διαδικασίες Ι.4.4 και Ι.4.5 του ΣΔΕ.

Το πρώτο αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου συνοδεύεται από τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και βεβαιώσεις δημοσίων αρχών που διέπουν, κατά περίπτωση, τη νομιμότητα υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου.

Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο αίτημα πληρωμής μεγαλύτερο ή ίσο με ποσοστό 15% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την έκδοση της απόφασης ένταξης και σε περίπτωση μη υποβολής ανακαλείται η απόφαση ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ.

Τα επόμενα αιτήματα θα πρέπει να είναι μεγαλύτερα ή ίσα ποσοστού 25% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης. Για το τελικό αίτημα πληρωμής δεν απαιτείται συγκεκριμένο ποσοστό.

Η εν λόγω διάταξη δεν έχει εφαρμογή στις πράξεις όπου μία μεμονωμένη διακριτή δαπάνη, με εξαίρεση δαπάνες που αφορούν σε κτηριακές κατασκευές, είναι μεγαλύτερη από το 80% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

Οι πληρωμές των έργων γίνονται με βάση τις πιστοποιήσεις των εργασιών/ενεργειών που έχουν εκτελεσθεί.

Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δεν ισχύουν οι παραπάνω περιορισμοί και ακολουθείται η νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ δύναται να καταβάλει το εγκεκριμένο ποσό του αιτήματος πληρωμής με πίστωση απ' ευθείας στον τραπεζικό λογαριασμό του ανάδοχου του έργου.

Οι δικαιούχοι μπορούν να ανακαλέσουν την αίτηση πληρωμής ή τμήμα αυτής ή/και να διορθώσουν και να προσαρμόσουν την αίτηση ή/και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά, σύμφωνα με τις διαδικασίες Ι.4.2 και Ι.4.3 του ΣΔΕ.

- (ii) Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην ΟΤΔ μέσω των αιτήσεων πληρωμής.

- (iii) Να εγγράφουν στον προϋπολογισμό του Δήμου τη δαπάνη του έργου, μετά την ένταξη της πράξης, όταν αυτές εκτελούνται από ΟΤΑ Α΄ βαθμού.

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ, ΕΥΕ ΠΑΑ, ΟΠΕΚΕΠΕ και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχονται επιτόπιες επισκέψεις από την ΟΤΔ και τους αρμόδιους για την υλοποίηση της πράξης φορείς και επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στον τόπο υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.

Σε περίπτωση άρνησης ελέγχου τότε επιστρέφεται το σύνολο της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Λεπτομέρειες αναφορικά με τους ελέγχους προβλέπονται στο άρθρο 40 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και στο Κεφάλαιο II.2 του ΣΔΕ.

5. ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Να τηρούν τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:

Για όλες τις πράξεις που υλοποιούνται στα πλαίσια της παρούσας πρόσκλησης, εντός πέντε (5) ετών από την τελευταία πληρωμή της πράξης να μην επέλθει:

- α) Παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος.
- β) Αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου της πράξης η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα.
- γ) Ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους χορήγησης της ενίσχυσης. Ως ενδεικτική περίπτωση ουσιαστικής μεταβολής αναφέρεται και η διαπίστωση περί πλημμελούς συντήρησης των έργων από τους δικαιούχους, με αποτέλεσμα αυτά να μην είναι πλέον λειτουργικά.

Παράλληλα, υποχρεούνται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην πρόσκληση, ενώ δεν μπορεί να ενισχυθεί από άλλο εθνικό ή/και συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται κάθε έτος και στα πλαίσια της διάρκειας των μακροχρονίων υποχρεώσεων τους, να αποστέλλουν ηλεκτρονικά ή εγγράφως στην ΟΤΔ, αποδεικτικά τήρησης των μακροχρονίων υποχρεώσεών τους.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων ελέγχεται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε περίπτωση αθέτησης των παραπάνω υποχρεώσεων, επιβάλλεται επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

Για πράξεις που αφορούν σε επενδύσεις που έχουν ολοκληρωθεί και υλοποιήθηκαν σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί επίσημα ως πληγείσες από φυσικές καταστροφές, εφόσον δεν έχουν υποστεί ζημιές που αλλοιώνουν το φυσικό τους αντικείμενο, απαλλάσσονται από την εξέταση της επίτευξης των στόχων που αφορούν σε οικονομικά στοιχεία κατά τον έλεγχο μακροχρονίων υποχρεώσεων. Αν έχουν καταστραφεί σε βαθμό που τις θέτει σε μη λειτουργική κατάσταση, κατόπιν τεκμηριωμένου αιτήματος του δικαιούχου προς την ΕΥΕ ΠΑΑ μέσω της ΟΤΔ, δύναται να εξαιρεθούν από τον έλεγχο μακροχρονίων υποχρεώσεων χωρίς την

απαίτηση για ανάκτηση του ποσού ενίσχυσης ως αχρεωστήτως καταβληθέντος. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται η έκδοση σχετικής απόφασης από τον αρμόδιο φορέα.

Λεπτομέρειες αναφορικά με τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις των δικαιούχων προβλέπονται στο άρθρο 24 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770), όπως ισχύει.

6. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχονται ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 98 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της ένωσης ή της χώρας. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας των δεδομένων (Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 και Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 και τον ν. 4624/2019 (Α' 137))
- (ii) Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης/δημοσιότητας που προβλέπονται στο άρθρο 25 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770), όπως ισχύει και σύμφωνα με τον συνημμένο Οδηγό Δημοσιότητας.

7. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Η μη τήρηση των υποχρεώσεων της απόφασης ένταξης, δύναται να επιφέρει την ανάκληση της απόφασης ένταξης και την επιβολή των διατάξεων για την ανάκτηση των ποσών ως αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων.

Όταν διαπιστώνεται ότι ο δικαιούχος στην αίτηση στήριξης δηλώνει ψευδή στοιχεία ή δεν δηλώνει τα απαραίτητα στοιχεία λόγω αμέλειας, προκειμένου να λάβει ενίσχυση, η αίτηση στήριξης απορρίπτεται. Ο αρμόδιος ΕΦ ενημερώνει την ΕΥΕ ΠΑΑ, η οποία, εφόσον συμφωνεί με τους ισχυρισμούς του αρμόδιου ΕΦ, ενημερώνει και τους υπόλοιπους ΕΦ. Ο δικαιούχος αποκλείεται από την παρέμβαση Π3-77-4.1 όλων των Τοπικών Προγραμμάτων για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης, καθώς και για το επόμενο.

Για τις αιτήσεις στήριξης και τις αιτήσεις πληρωμής, αν προσκομίστούν παραποιημένα έγγραφα που έχουν εκδοθεί από αρχές - φορείς (μη έγκυρα ή πλαστά στοιχεία), αυτό οδηγεί σε ανάκληση της απόφασης ένταξης και ανάκτηση τυχόν ποσού χορήγησης που έχει καταβληθεί, ως αχρεωστήτως καταβληθέν.

Σημειώνεται ότι δεν επιβάλλονται κυρώσεις αν ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει έναντι της αρμόδιας αρχής ότι δεν ευθύνεται για την αίτηση του μη επιλέξιμου ποσού ή εάν η αρμόδια αρχή κρίνει με αιτιολογημένο τρόπο ότι ο εν λόγω δικαιούχος δεν υπέχει ευθύνη.

Όταν διαπιστωθεί από τον αρμόδιο ΕΦ ή άλλους αρμόδιους φορείς ότι κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της πράξης δεν τηρούνται οι κανόνες δημοσιότητας, γίνεται σύσταση συμμόρφωσης στον δικαιούχο. Εάν επαναληφθεί η παράβαση, επιβάλλεται κύρωση στο δικαιούχο που αντιστοιχεί στο 5% της δημόσιας δαπάνης της πράξης.

Οι μειώσεις, απορριπτικές αποφάσεις, ανακτήσεις και κυρώσεις του παρόντος άρθρου επιβάλλονται με την επιφύλαξη πρόσθετων κυρώσεων σύμφωνα με άλλες διατάξεις του Ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου.

Λεπτομέρειες αναφορικά με την επιβολή κυρώσεων στους δικαιούχους προβλέπονται στο άρθρο 43 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770), όπως ισχύει.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ, ΑΝΩΤΑΤΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΑΝΑ ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΒΑΣΗ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ
Π3-77-4.1-3.1	Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού	Καν. (ΕΕ) 2021/2115, αρ.73	Καν. (ΕΕ) 2021/2115 (αρ.73 4γii, 4γiv)	100%	# Οι πράξεις κατά προτεραιότητα θα πρέπει να τεκμηριώνουν βελτίωση της ποιότητας ζωής σε απομακρυσμένους οικισμούς της περιοχής παρέμβασης, δηλαδή, Χωρική Προτεραιότητα με κριτήρια επιλογής για πράξεις σε κλίμακα σε ΔΚ/ΤΚ, α. για περιοχές έως 1.000 κατοίκους, β. από 1.001 έως 2.000 και γ. μεγαλύτερες από 2.000 # Προτεραιότητα σε συλλογικούς φορείς με σχετικό καταστατικό χαρακτήρα και λειτουργία στη περιοχή.
Π3-77-4.1-3.2	Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων / μεταναστών.	Καν. (ΕΕ) 2021/2115, αρ.73	Καν. (ΕΕ) 2021/2115 (αρ.73 4γii, 4γiv)	100%	# Οι πράξεις κατά προτεραιότητα θα πρέπει να τεκμηριώνουν ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού σε απομακρυσμένους οικισμούς της περιοχής παρέμβασης, δηλαδή, Χωρική Προτεραιότητα με κριτήρια επιλογής για πράξεις σε κλίμακα σε ΔΚ/ΤΚ, α. για περιοχές έως 1.000 κατοίκους, β. από 1.001 έως 2.000 και γ. μεγαλύτερες από 2.000 # Προτεραιότητα σε συλλογικούς φορείς με σχετικό καταστατικό χαρακτήρα και λειτουργία στη περιοχή.
Π3-77-4.1-4.2	Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας.	Καν. (ΕΕ) 2021/2115, αρ.73	Καν. (ΕΕ) 2021/2115 (αρ.73 4γii, 4γiv)	100%	# Κατά προτεραιότητα ενέργειες βελτίωσης και επέκτασης του Δικτύου Περιηγητικών Διαδρομών, και σήμανση οικισμών της περιοχής παρέμβασης στο πλαίσιο σύνδεσης περιοχών. # Χωρική Προτεραιότητα με κριτήρια επιλογής για πράξεις σε κλίμακα σε ΔΚ/ΤΚ, α. για περιοχές έως 1.000 κατοίκους, β. από 1.001 έως 2.000 και γ. μεγαλύτερες από 2.000
Π3-77-4.1-5.1	Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων	Καν. (ΕΕ) 2021/2115, αρ.73	Καν. (ΕΕ) 2023/2831 Καν. (ΕΕ) 2021/2115 (αρ. 73 4γiv)	75%	# Κατά προτεραιότητα εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται διασυνδέοντας περιοχές και τομείς της τοπικής οικονομίας π.χ. διασύνδεση με θεματικές – βιωματικές μορφές τουρισμού ή συγκριτικά πλεονεκτήματα όπως το δίκτυο περιηγητικών διαδρομών δημιουργώντας αλυσίδες αξίας. # Κατά προτεραιότητα εκδηλώσεις που θα πραγματοποιηθούν για 4 τουλάχιστον χρονικές περιόδους και όταν δεν αποτελούν υψηλή περίοδο τουρισμού.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΒΑΣΗ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ
					# Κατά προτεραιότητα εκδηλώσεις που αναβιώνουν ειδικά ήθη και έθιμα της περιοχής παρέμβασης # Χωρική Προτεραιότητα με κριτήρια επιλογής για πράξεις σε κλίμακα σε ΔΚ/ΤΚ, α. για περιοχές έως 1.000 κατοίκους, β. από 1.001 έως 2.000 και γ. μεγαλύτερες από 2.000
Π3-77-4.1-5.2	Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς.	Καν. (ΕΕ) 2021/2115, αρ.73	Καν. (ΕΕ) 2021/2115 (αρ.73 4γii, 4γiv)	100%	# Προτεραιότητα σε πράξεις που τεκμηριώνουν διασύνδεση με θεματικές διαδρομές πολλαπλών πολιτιστικών πόρων, περιηγητικών διαδρομών στη γη και τη θάλασσα και φυσικών πόρων (ενδεικτικά Γεωπάρκο, Ιαματικές Πηγές, Θρησκευτικοί Προορισμοί, Γαστρονομία/αγροδιατροφή κ.α.) # Προτεραιότητα σε πράξεις που τεκμηριώνουν ενέργειες/δαπάνες περιβαλλοντικής μέριμνας όπως κυκλική οικονομία, βιώσιμο τουρισμό και ενεργειακή μετάβαση σε zero carbon economy. # Χωρική Προτεραιότητα με κριτήρια επιλογής για πράξεις σε κλίμακα σε ΔΚ/ΤΚ, α. για περιοχές έως 1.000 κατοίκους, β. από 1.001 έως 2.000 και γ. μεγαλύτερες από 2.000
Π3-77-4.1-6.2	Έργα πράσινων υποδομών “green infrastructure” για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές.	Καν. (ΕΕ) 2021/2115, αρ.73	Καν. (ΕΕ) 2021/2115 (αρ.73 4γii, 4γiv)	100%	# Χωρική Προτεραιότητα με κριτήρια επιλογής για πράξεις σε κλίμακα σε ΔΚ/ΤΚ, α. για περιοχές έως 1.000 κατοίκους, β. από 1.001 έως 2.000 και γ. μεγαλύτερες από 2.000